

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Wieruszowie

***Ocena stanu sanitarnego
powiatu wieruszowskiego
za 2022 rok***

Wieruszów, marzec 2023 r.

Spis Treści

Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wieruszowskiego wg poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wieruszowie.

Wstęp.....	3
1. W zakresie epidemiologii	4
2. W zakresie higieny żywności, żywienia i produktów kosmetycznych.....	14
3. W zakresie higieny komunalnej	25
4. W zakresie higieny dzieci i młodzieży.....	36
5. W zakresie higieny pracy.....	43
6. W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	47
7. W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	48
8. Wnioski końcowe	54

WSTĘP

Przedkładam Państwu ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu wieruszowskiego za 2022 rok. Przygotowany dokument informuje o wykonanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wieruszowie zadaniach i podejmowanych działaniach, które gwarantowały mieszkańcom powiatu wieruszowskiego bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne.

Działania Inspekcji Sanitarnej wynikały z zapisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j.Dz.U.2023.338) i dotyczyły ochrony zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

Zadania zrealizowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, plan pracy uwzględniający szacunek ryzyka, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Na bieżąco szacowano zagrożenie epidemiczne na terenie powiatu.

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego podsumowuje 2022 rok i daje możliwość oceny działania instytucji.

*Zastępca Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Wieruszowie
Agnieszka Gasztych*

EPIDEMIOLOGIA

Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie wieruszowskim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wieruszowie. W Polsce zgłaszanie, kwalifikacja oraz rejestracja zachorowań na choroby zakaźne opiera się na opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny „Definicjach chorób zakaźnych”. Zastosowanie powyższych definicji, ma na celu ujednoczenie zgłaszalności chorób zakaźnych i zapewnienie porównywalności danych, zbieranych w ramach nadzoru epidemiologicznego w Polsce oraz we Wspólnocie Europejskiej. Powyższą analizą zostały objęte jednostki i zespoły chorobowe, które stanowiły problem epidemiologiczny.

Dane za rok 2022, zostały porównane z danymi za rok 2021.

W roku 2022 na terenie powiatu wieruszowskiego wśród chorób podlegających zgłaszaniu nie odnotowano zachorowań na czerwonkę bakteryjną, błonicę, dury brzuszne i dury rzekome. Zagrożenie zachorowaniami na te choroby nie jest wysokie. Wymagają one jednak utrzymania stałego nadzoru z racji ich znaczenia klinicznego i potencjału epidemicznego.

Poprawa stanu epidemiologicznego nastąpiła dla takich jednostek chorobowych jak: salmonella z 11 na 3, ospa wietrzna z 76 do 46.

W roku 2022 porównywalna była liczba zachorowań na zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) 1648 i 1680, wzrost zachorowań nastąpił natomiast na grypę z 1596 do 2337 oraz inne zakażenia jelitowe ogółem z 30 do 80 w tym zakażenia wywołane przez rotawirusy, zwiększona również jest liczba zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 9 do 24, styczeńność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień z 2 do 3.

Zarejestrowano zwiększenie zachorowań w 2022 roku na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, głównie u pacjentów leżących w szpitalach z chorobami przewlekłymi z 6 przypadków do 19.

W przypadku chorób zakaźnych przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne zarejestrowano 2 zachorowania na świnkę (2021r-1), natomiast nie zarejestrowano zachorowania na krztusiec i różyczkę .

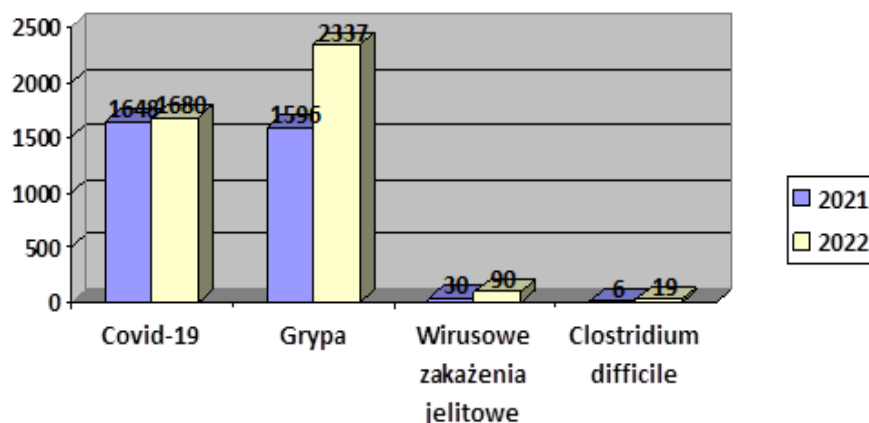
Tabela numer 1 przedstawia współczynniki zapadalności na 100 tys. mieszkańców dla jednostek chorobowych w 2021 i 2022 roku.

Tabela nr. 1. Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w 2021 i 2022 roku.

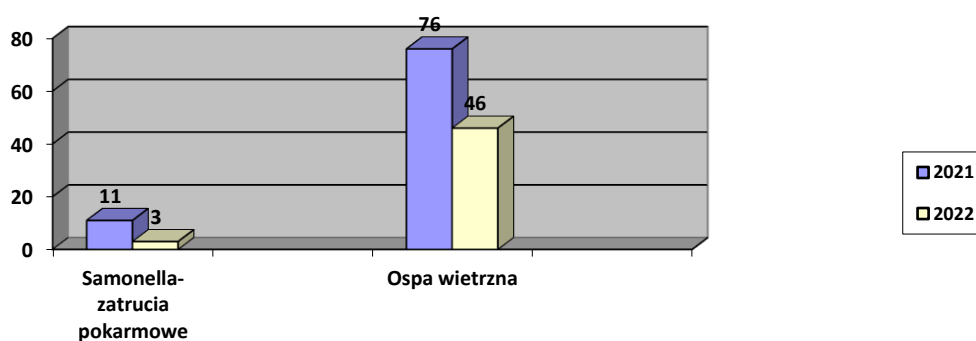
Zachorowania	POWIAT WIERUSZOWSKI			
	2021r.		2022r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonella – zatrucia pokarmowe	10	23,78	3	7,15
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez :				
- <i>E.coli</i> biegunkotwórczą	1	2,37	2	4,76
- <i>E.coli</i> inną i <i>BNO</i>	0	0	1	2,38
- <i>Clostridium difficile</i>	6	14,27	19	45,26
Wirusowe zakażenia jelitowe:				
- wywołane przez rotawirusy	1	2,37	31	73,83
- wywołane przez norowirusy	1	2,37	1	2,38
- inne określone	4	9,51	13	30,96
- ogółem (nie określone)	30	71,35	35	83,36
- u dzieci do lat 2	9	21,40	24	57,16
Grypa	1596	3796,02	2337	5566,40
Grypa potwierdzona badaniami	0	0	0	0
Ospa wietrzna	76	180,76	46	109,56
Świnka	1	2,37	2	4,76
Różyczka	0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV	1	2,37	0	0
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	2,37	1	2,38
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	1	2,37	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A	0	0	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B - przewlekłe i bliżej nie określone	1	2,37	1	2,38
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C :				
ostre	0	0	0	0
przewlekłe i bliżej nie określone,	1	2,37	2	4,76
Borelioza (choroba z Lyme)	1	2,37	4	9,52
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna - róża	0	0	0	0
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	2	4,756	3	7,15
Płonica (szkarlatyna)	0	0	3	7,15
Borelioza – ogółem w tym neuroborelioza	0	0	4	9,52
Gruźlica				
- płucna potwierdzona bakteriologicznie	1	2,37	3	7,15
- nie potwierdzona bakteriologicznie płucna	0	0	0	0
- pozapłucna potwierdzona bakteriologicznie	0	0	0	0
- pozapłucna nie potwierdzona bakteriologicznie	0	0	0	0
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	1648	3919,7	1680	4001,52

Współczynnik zapadalności na 100 000 ludności.

Wzrost zachorowań w 2022r. w porównaniu do 2021r.

Spadek zachorowań w 2022r. w porównaniu do 2021r.

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Choroba koronawirusowa (COVID-19) to choroba zakaźna wywoływana przez nowo odkrytego koronawirusa.

Wirus wywołujący COVID-19 jest przenoszony głównie drogą kropelkową. Kropelki aerozolu wydzielają się, gdy osoba zarazona kaszle, kicha i wydycha powietrze. Kropelki te są zbyt ciężkie, aby unosić się w powietrzu, dlatego szybko opadają na powierzchnie, skażając je.

Koronawirus SARS-CoV-2 należy do rodziny *Coronaviridae*, która obejmuje zoonotyczne wirusy występujące u ptaków i ssaków. Objawami zakażenia koronawirusem są: gorączka, osłabienie i uczucie rozbicia, duszności, kaszel i trudności w oddychaniu. Do zakażenia poprzez wdychanie

wirusa może dojść wtedy, gdy w pobliżu znajduje się osoba chorująca na COVID-19 lub poprzez dotknięcie skażonej powierzchni, a następnie oczu, nosa lub ust.

16 maja 2022r., Rozporządzenie Ministra Zdrowia zniosło w Polsce obowiązujący od 20 marca 2020r. stan epidemii. Zastąpiono go stanem zagrożenia epidemicznego. W związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2 na terenie powiatu wieruszowskiego w 2021 roku zarejestrowano 1648 zakażeń COVID-19, w tym 215 osób było hospitalizowanych. Zgłoszono 69 zgonów. W roku 2022 zarejestrowano 1680 zachorowań na Covid-19, w tym 118 osób było hospitalizowanych i zgłoszono 28 zgonów.

Do dnia dzisiejszego wykrywane są na terenie powiatu przypadki zakażeń Covid- 19.

PSSE w Wieruszowie korzysta w swojej pracy nadzorczej nad COVID-19 z systemów informatycznych Ministerstwa Zdrowia: tj. systemu EWP i SEPIS. Zgodnie z zarządzeniem ŁPWIS Powiatowa Stacja pracuje w systemie tzw. „wirtualnych stacji” przeprowadzając wywiady epidemiologiczne dla innych PSSE woj. Łódzkiego. Praca w „wirtualnej stacji” nie jest wykazywana w statystyce PSSE w Wieruszowie.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne – bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki zatruc pokarmowych (wsp. zap. 7,15), a w roku 2021 – 10 zachorowań (wsp. zap. 23,78). Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami mikrobiologicznymi były głównie wywołane następującymi drobnoustrojami: *Salmonella Species*. Zachorowania dotyczyły 2 dzieci w wieku od 4 do 5 lat oraz 1 osoby dorosłej w wieku 20 lat.

Zarejestrowano 19 bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile* (2021r – 6) u osób w wieku 28 - 99 lat.

W roku 2022 nie zarejestrowano żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Poza zatruciami o etiologii bakteryjnej w 2022 roku zanotowano 80 przypadków zachorowań wirusowych. Przyczyną tych zachorowań były głównie wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone – 35, rozpoznane tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania, za pozostałe przypadki odpowiadają rotawirusy – 31, norowirusy – 1, inne określone - 13.

Wirusowe zapalenia wątroby

W 2022r. w powiecie wieruszowskim nie zarejestrowano zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, (2021r – 0).

W 2022r. zarejestrowano 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C – przewlekłe i bliżej nie określone, (2021r – 1).

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i bliżej nie określone (2021r – 1).

Na sytuację epidemiologiczną tej choroby mają wpływ m.in. takie czynniki jak: stały nadzór nad dezynfekcją i sterylizacją w placówkach służby zdrowia, przestrzeganie zasad aseptyki przy zabiegach, realizacja szczepień ochronnych przeciwko WZW typu B. Możliwe drogi zakażenia HBV to także zabiegi wykonywane w gabinetach tatuażu, kosmetycznych, poprzez wstrzyknięcia środków odurzających niejałowym sprzętem (narkomanii), kontakty seksualne z osobami zakażonymi.

Powyższe dane przedstawiono w tabeli nr.2.

Tabela nr.2. WZW zapadalność na 100 tys. mieszkańców w latach 2021– 2022

WZW	POWIAT WIERUSZOWSKI			
	2021r.		2022r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
WZW typu C – przewlekłe i bliżej nie określone	1	2,37	2	4,76
WZW typu C - ostre	0	0	0	0
WZW typu B – przewlekłe i bliżej nie określone,	1	2,37	1	2,38
WZW A	0	0	0	0

Choroby wieku dziecięcego

W roku 2022 zaobserwowano spadek współczynnika zapadalności dla ospy wietrznej z 180,76 do 109,56. Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na różyczkę (2021r – 0), krztusiec (2021r – 0) i odrę (2021r –). Na płonicę (szkarlatynę) zachorowało w 2022 roku – 3 dzieci, (2021r – 0). Zarejestrowano 2 przypadki świnki (2021r – 1).

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2022 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 36 lat , mieszkającego na wsi.

Zachorowania na choroby odzwierzęce

W 2022 roku nie zarejestrowano przypadków zachorowań na choroby odzwierzęce.

Styczność i narażenie na wściekliznę

W 2022 roku zarejestrowano 58 przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta (wsp. zap. 138,15), tj. o 13 pokąsań więcej niż w 2021r., w którym to zarejestrowano 45 przypadków (wsp. zap. 107,03). Sprawcami pokąsań były zwierzęta domowe - psy, koty. Większość pokąsań miała miejsce na wsi. Szczepieniom p/wścieklicznie poddano 3 osoby (wsp. zap. 7,15) t.j. o 1 przypadek więcej niż w roku 2021r. Decyzję o podjęciu szczepień podejmowali lekarze chorób zakaźnych u osób pokąsanych przez zwierzęta, u których nie można było wykluczyć wścieklizny w badaniach przyżyciowych zwierząt. Rejestrowane przypadki dotyczyły pogryzienia ludzi przez nieznanego kota i psy.

Grypa

W 2022 roku zgłoszono 2337 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę tj. o 741 zachorowań więcej niż w 2021r. w którym to odnotowano 1596 przypadków.

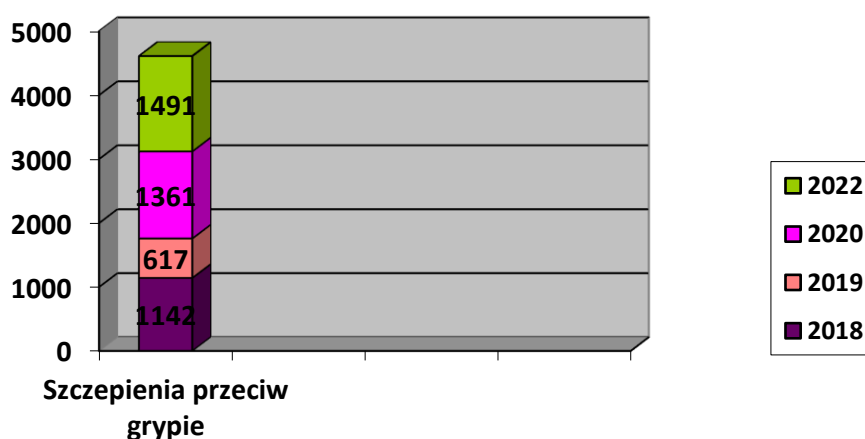
W poszczególnych przedziałach wiekowych przedstawia się to następująco:

- dzieci do lat 4 – 604 zachorowań (2021r. – 480 zachorowań),
- od 5 do 14 lat - 515 zachorowania, (2021r. – 256 zachorowania),
- od 15 do 64 lat – 996 zachorowań, (2021r. – 690 zachorowań),
- powyżej 65 lat – 222 zachorowań, (2021r. – 170 zachorowań).

W przypadku 85 osób z powodu objawów ze strony układu oddechowego zostało poddanych hospitalizacji.

W powiecie wierszowskim przeciwko grypie zaszczepiono łącznie 1491 osób.

Stan zaszczepienia na grypę w latach 2018– 2022.

W 2022 roku na terenie powiatu wierszowskiego placówka podstawowej opieki zdrowotnej która brała udział w czynnym nadzorze nad rejestracją przypadków grypy w systemie SENTINEL był

ZOZ COR w Wieruszowie ze względu na brak zachorowań na grypę nie pobrano żadnego wymazu.

Zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych

W 2022 roku na terenie powiatu wieruszowskiego zarejestrowano 1 zachorowanie na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone, zostało ono spowodowane gronkowcem wyhodowanym z posiewu krwi, płyn mózgowo – rdzeniowy był jałowy.

Gruźlica

W 2022 roku w powiecie wieruszowskim zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie (wsp. zap. 7,15). Zachorowanie dotyczyło osób dorosłych – dwóch mężczyzn (w średnim wieku) i młodej kobiety (28 lat) zamieszkałych na terenie wiejskim.

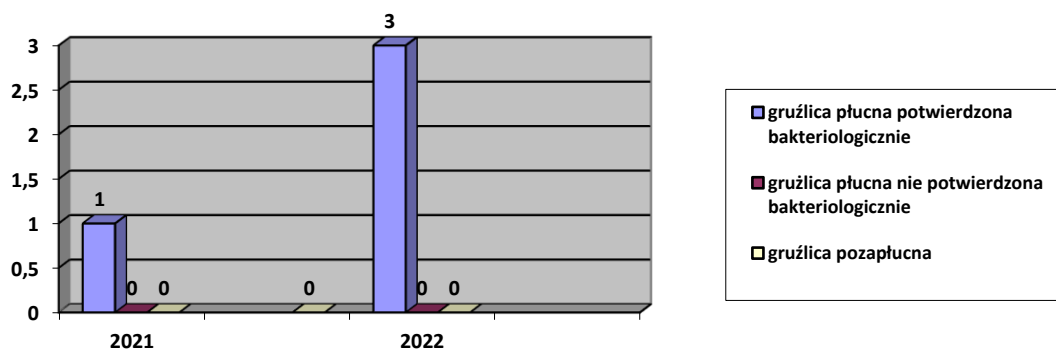
Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży do lat 18.

O każdym zachorowaniu potwierdzonym bakteriologicznie informowany był lekarz rodzinny do którego zadeklarowany jest pacjent oraz Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy, celem objęcia badaniem klinicznym, diagnostycznym zarówno chorego jak i osób z jego otoczenia. Po przeprowadzeniu dochodzenia epidemiologicznego formularz zgłoszenia na gruźlicę wraz z istotnymi informacjami o leczeniu przesyłany był do WSSE w Łodzi.

W 2022r. nie przeprowadzono żadnej akcji profilaktycznej w skupiskach dziecięco – młodzieżowych na terenie powiatu wieruszowskiego.

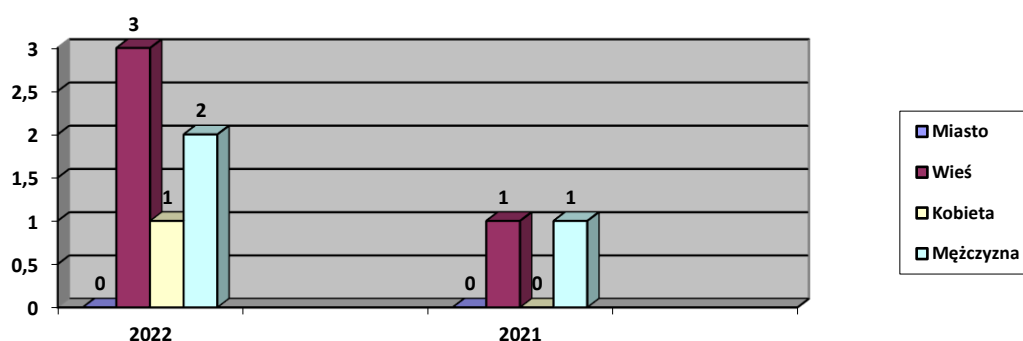
W 2022 roku nie zarejestrowano zachorowania na gruźlicę pozapłucną.

Zachorowanie na gruźlicę w latach 2021 - 2022

Jak wynika z poniższego wykresu zachorowania na gruźlicę częściej występują na wsi i częściej dotyczą mężczyzn.

Rozkład zachorowania na gruźlicę według miejsca zamieszkania i płci.

Gruźlica może okazać się śmiertelna w przypadku osób o osłabionej odporności oraz u tych osób, które zbyt późno przedsięwzięły lub zbyt wcześnie przerwały leczenie.

Chcąc uniknąć rozprzestrzeniania się choroby należy zadbać o jak najskuteczniejsze i najwcześniejsze diagnozowanie, które umożliwi szybkie podjęcie leczenia. Najwcześniejszym ogniwem wykrywania chorych na gruźlicę są lekarze rodzinni pierwszego kontaktu. Każdy chory podejrzany o gruźlicę musi być skierowany na badanie radiologiczne, a następnie do poradni specjalistycznej – gruźlicy i chorób płuc, ponieważ tylko tam może mieć zapewnioną izolację, leczenie (leki przeciwprątkowe mogą być wypisywane tylko przez lekarzy pulmonologów) i opiekę nad swoim środowiskiem.

Zakażenia krwiopochodne - choroby szerzące się drogą naruszenia ciągłości tkanek

Zakażenia wirusami HBV i HCV, ze względu na konsekwencje dla pacjenta, stanowią jeden z ważniejszych problemów zdrowotnych. Powodowane przez nie choroby wątroby mają swoje późne i groźne następstwa: marskość lub chorobę nowotworową tego narządu. Prowadzone dochodzenia epidemiologiczne wskazują, że głównym miejscem zakażenia są placówki służby zdrowia, źródłem zakażenia mogą być również zabiegi kosmetyczne, podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt z zakażoną krwią lub kontakt z przedmiotami, które zostały nią zanieczyszczone, wyłącznie w przypadku przerwania ciągłości tkanek.

Na terenie powiatu wieruszowskiego wykryto dwa przypadki WZW typu C są to przypadki potwierdzone laboratoryjnie metodą PCR, RNA i 1 przypadek WZW B przewlekły i BNO. O każdym nowo wykrytym nosicielstwie zawiadomiono pisemnie placówki podstawowej opieki

zdrowotnej celem objęcia nadzorem nosiciela i jego otoczenia.

Bezobjawowi nosiciele salmonelli

W roku 2022 zarejestrowano 1 tymczasowego nosiciela *Salmonelli Enteritidis*., nie wydano decyzji o odsunięciu od pracy zawodowej

Nadzór nad szczepieniami

Na terenie powiatu wieruszowskiego w 2022 roku podlegało szczepieniu - 8135 dzieci od urodzenia do 19 roku życia. W zakresie chorób przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne, w ciągu minionego roku odnotowano 2 zachorowania na świnkę. Wyszczepialność procentowa przeciwko odrze, śwince i różyczce w rocznikach podlegających szczepieniu przedstawia się następująco: 2020 rocznik – 98,6%, 2017 rocznik- 65,3%, 2013 rocznik – 86,8%

Przeciwko WZW typu B, Błonicy, Tęzczowi, Krztuścowi, Poliomyelitis, zakażeniom *Haemophilus Influezae* typu b oraz zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* wyszczepialność jest zadowalająca i tak w roczniku 2021 wynosi: szczepienia pierwotne 53,6% szczepienia uzupełniające 45,5 % (są to dzieci w trakcie szczepień) w roczniku 2020 r. wynosi - 96,6 %, w roczniku 2019 – 97,4%.

Na podległym terenie znajduje się 10 punktów szczepień. W ciągu ubiegłego roku wykonano 44 kontrole w punktach szczepień. Dzieci szczepione były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych obowiązującym na dany rok kalendarzowy, szczepionki przechowywane są zgodnie z zaleceniem producenta, odbierane przez osoby upoważnione z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

Wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu wieruszowskiego w minionym roku było zadowalające.

W 2022r w Programie Szczepień Ochronnych wprowadzono drobną zmianę dotyczącą podania czwartej dawki szczepionki wysoko skojarzonej przeciwko błonicy, tęzczowi, krztuścowi, polio i inwazyjnemu zakażeniu *Haemophilus Influenza* typu B. Czwartą dawkę podajemy w dwunastym miesiącu, a nie jak wcześniej w szesnastym-osiemnastym miesiącu.

W 2022 roku, 50 dzieci nie zostało zaszczepionych ze względu na odmowę opiekunów prawnych.

Nadzór nad placówkami służby zdrowia

W 2022 roku pod nadzorem PSSE w Wieruszowie znajdowały się 63 zakłady lecznictwa otwartego i zamkniętego, w tym:

- 1 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
- 1 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Gabinet Rehabilitacji
- 12 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej

- 25 Prywatnych gabinetów lekarskich
- 10 Punktów szczepień
- 11 Inne usługi medyczne
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. NZOZ Szpital Powiatowy
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. Poradnia Rejonowo – Specjalistyczna
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. Dział Rehabilitacji

Działalność kontrolno-represyjna.

Na 2022 rok w placówkach lecznictwa otwartego zaplanowano 102 kontrole sanitarne i 2 kontrole w placówce lecznictwa zamkniętego.

Wykonano 28 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów p/epidemicznych COVID-19 i 1 kontrolę w miejscu zorganizowanego pobytu dla uchodźców.

Rozkład kontroli w poszczególnych placówkach przedstawiał się następująco:

- Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - 6
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - 28
- Prywatne Gabinety Lekarskie - 23
- Punkty Szczepień - 44
- Inne usługi medyczne - 9

Ogółem przeprowadzono 139 kontroli sanitarnych.

W 2022r., wydano 4 decyzje administracyjne ogółem, w tym 3 decyzje o opłacie za negatywną kontrolę.

Nałożono 2 kary pieniężne z powodu złamania zasad kwarantanny na kwotę 1000,00 zł.

W 2022r., wystawiono 2 mandaty karne na kwotę 800,00zł.

Wnioski

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w 2022 roku, kształtowała się na poziomie porównywalnym do lat poprzednich i nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia publicznego mieszkańców powiatu. Wyjątek stanowiła sytuacja kryzysowa związana z pojawieniem się koronawirusa Sars-Cov-2 i stanowiła/stanowi potencjalne zagrożenie zdrowotne dla mieszkańców powiatu.

2. Stan sanitarno-techniczny jednostek medycznych na terenie powiatu wierszowskiego należy określić jako zadowalający.

3. W 2022 roku zarejestrowano 50 dzieci uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

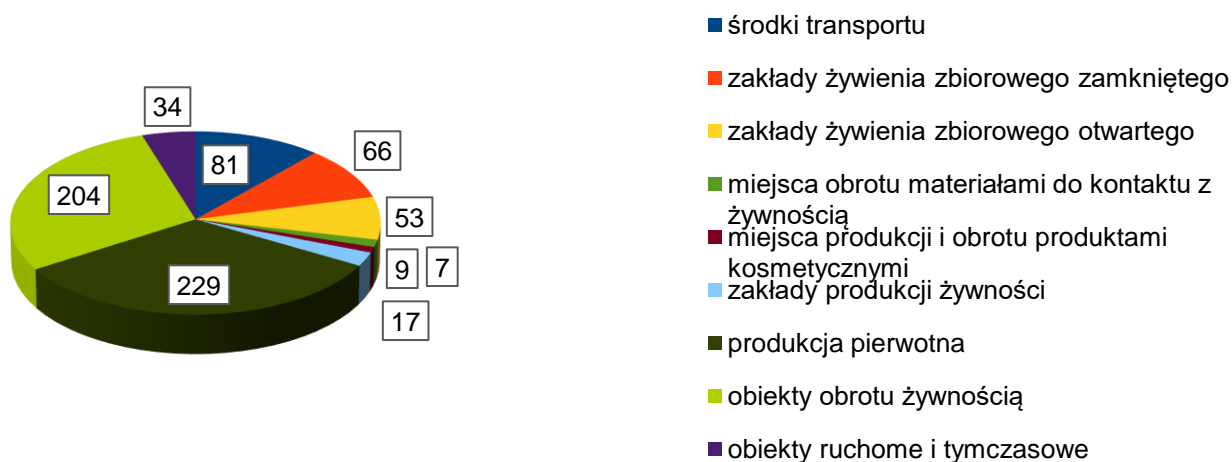
HIGIENA ŻYWNOSCI ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH.

W 2022 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziale BŻŻiPK na terenie powiatu wieruszowskiego znajdowały się **704** obiekty. 205 z nich skontrolowano, zatwierdzono **11 nowych obiektów**. Ogółem przeprowadzono **310** kontroli sanitarnych, w tym **10** kontroli interwencyjnych, związanych ze złożonymi skargami. Przeprowadzono również **19** kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 46 kontroli w ramach systemu RASFF i RAPEX w obiektach znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PPIS w Wieruszowie.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **158** zakładów. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono obiektów niezgodnych z wymaganiami. Ogółem wydano **6** decyzji administracyjnych na uchybienia oraz **1** decyzję administracyjną związaną z niewłaściwym oznakowaniem produktu kosmetycznego. Wydano 1 upomnienie. Nałożono łącznie **10** mandatów karnych na kwotę 3600 zł. Nie kierowano wniosków do Sądu Grodzkiego oraz zawiadomień do Prokuratury. Ponadto nie kierowano wniosków do PWIS w Łodzi celem nałożenia kary pieniężnej.

Wykres: Struktura obiektów w 2022 roku

Struktura % obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz obiektów produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi w 2022 roku

Automaty do lodów

W 2022 r. pod nadzorem znajdowało się **5** automatów do lodów, **4** z nich zostały skontrolowane. Przeprowadzono łącznie 4 kontrole w tej grupie obiektów. Prób nie pobierano. Nie wydawano również decyzji administracyjnych.

Piekarnie

W roku sprawozdawczym 2022 pod nadzorem znajdowało się **7** piekarni, przeprowadzono 8 kontroli w tej grupie obiektów, pobrano 3 próbki do badań laboratoryjnych. W jednym obiekcie nałożono mandat na kwotę 400 zł. Decyzji administracyjnych nie wydawano.

Ciastkarnie

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się **3** zakłady, wszystkie skontrolowano, łącznie przeprowadzono **4** kontrole.

We wszystkich zakładach wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej a także system HACCP, zapisy poszczególnych parametrów prowadzone są regularnie. W roku sprawozdawczym 2022 nie stosowano karania mandatowego w tej grupie obiektów, nie wydawano również decyzji administracyjnych.

W ciastkarniach do badań laboratoryjnych pobrano łącznie **5** próbek żywności. Próbki nie były kwestionowane.

Podczas kontroli sanitarnych zwracano szczególną uwagę na źródło pochodzenia surowców stosowanych do produkcji oraz warunki magazynowania surowców i wyrobów gotowych, a także ich oznakowanie z uwzględnieniem informacji o alergenach. Dokonywano weryfikacji temperatur w urządzeniach chłodniczych przy użyciu termometru wzorcowanego.

Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa

W 2022 r. według ewidencji znajdowała się **1** wytwórnia napojów bezalkoholowych. W czasie **1** przeprowadzonej kontroli oceniono obiekt zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego, nie stwierdzono niezgodności. W zakładzie wdrożono zasady GHP/GMP, opracowano i wdrożono system HACCP. W roku sprawozdawczym nie stosowano karania mandatowego i nie wydawano decyzji. Nie pobierano również próbek do badań.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego

W roku 2022 w ewidencji znajdował się **1** młyn, przeprowadzono **1** kontrolę, w czasie której oceniono obiekt zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego, nie stwierdzono niezgodności. Próbek nie pobierano. W zakładzie opracowano i wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano

system HACCP. Nie stosowano karania mandatowego a także nie wydawano decyzji administracyjnych.

Sklepy spożywcze

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowało się **145** obiektów, zatwierdzono 4 nowe obiekty. Skontrolowano **100** obiektów, według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **81**. Łącznie w sklepach spożywczych przeprowadzono **173** kontrole, w tym **8** interwencyjnych - dotyczyły m.in: sprzedaży produktów po upływie terminu przydatności do spożycia, niewłaściwego stanu sanitarnego obiektu, braku aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników. Zasadność skarg nie została potwierdzona podczas kontroli sanitarnych. Stosowano w tej grupie obiektów karanie mandatowe, nałożono w sumie 4 mandaty karne na kwotę 1300 zł. W tej grupie obiektów wydano 3 decyzje administracyjne na poprawę warunków sanitarno – technicznych. W 2022 r. w sklepach spożywczych przeprowadzono 29 kontroli w ramach systemu RASFF. W omawianej grupie obiektów nie stwierdzono obiektów niezgodnych z wymaganiami.

Podczas kontroli zwracano uwagę na warunki przechowywania artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie, terminy przydatności do spożycia, prawidłowość znakowania żywności, w tym suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Na stanowiskach mięsnych sprawdzano oznakowanie i źródło pochodzenia produktów wprowadzanych do obrotu. We wszystkich sklepach spożywczych wdrożone są zasady GHP oraz HACCP. Podczas kontroli sprawdzano regularność dokonywanych zapisów poszczególnych rejestrów oraz listy dostawców artykułów spożywczych. Weryfikowano temperatury w urządzeniach chłodniczych termometrem wzorcowanym. Sprawdzano również karty przyjęcia towarów, gdzie monitorowano warunki dostaw artykułów spożywczych ze szczególnym uwzględnieniem właściwej temperatury.

Do badań laboratoryjnych pobrano 82 próbki, 2 próby zostały zakwestionowane i zdyskwalifikowane ze względu na przekroczenie dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych.

Kioski

W roku 2022 pod nadzorem znajdowało się **36** kiosków, skontrolowano i oceniono według arkusza oceny stanu sanitarnego 3 obiekty. Przeprowadzono łącznie **3** kontrole. We wszystkich obiektach opracowano i wdrożono zasady GHP oraz system HACCP.

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji administracyjnych. Nie stosowano również karania mandatowego.

Magazyny hurtowe

W roku 2022 w rejestrze znajdowały się 4 hurtownie, nie zatwierdzano obiektów z tej grupy. Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów, z czego podczas 3 kontroli oceniono zakłady na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego. Nie stosowano karania mandatowego, nie wydawano decyzji administracyjnych.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W roku 2022 pod nadzorem znajdowały się **34** obiekty, zatwierdzono **2** nowe obiekty, skontrolowano **2**, przeprowadzono łącznie **2** kontrole sanitarne. Nie oceniano obiektów według arkusza oceny stanu sanitarnego. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Nie stosowano karania mandatowego oraz nie wydawano decyzji administracyjnych.

Środki transportu

W 2022 r. pod nadzorem znajdowało się **81** środków transportu, zatwierdzono 1 nowy, skontrolowano **1**, łącznie przeprowadzono **1** kontrolę w tej grupie obiektów. Nie oceniano środków transportu pod względem spełnienia wymagań sanitarnych według arkusza oceny stanu sanitarnego. Nie stwierdzono w omawianej grupie obiektów niezgodnych z wymaganiami. Nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia i nie stosowano karania mandatowego.

Inne obiekty obrotu żywnością

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowało się **15 aptek i 4 sklepy zielarskie**, nie zatwierdzano nowych obiektów. Skontrolowano **6 obiektów** (5 aptek i 1 sklep zielarsko-medyczny), przeprowadzono łącznie 8 kontroli w tej grupie obiektów. Nie pobierano prób do badań.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W roku 2022 w rejestrze znajdowały się **53 obiekty**, w tym **34** małej gastronomii, **9** zakładów małej gastronomii w obiektach ruchomych, jedno gospodarstwo agroturystyczne. Skontrolowano łącznie **27** obiektów, w tym **16** małej gastronomii i **3** obiekty ruchome. Oceniono **12** obiektów według arkusza oceny stanu sanitarnego. Przeprowadzono łącznie **41** kontroli sanitarnych.

Zasady GHP/GMP oraz system HACCP wdrożony jest we wszystkich nadzorowanych zakładach. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na prawidłowość procesów technologicznych z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców i warunki przechowywania. Dokonywano weryfikacji

temperatur w urządzeniach chłodniczych za pomocą termometrów wzorcowanych. Sprawdzano prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją HACCP, GHP/GMP.

Nałożono 4 mandaty karne na kwotę **1400,00 zł**. Karanie stosowano w związku z niewłaściwym stanem sanitarnym obiektu (brudne podłogi, brudne meble, brudny sprzęt kuchenny, brak odzieży ochronnej pracowników, brak rejestrów temperatur, niewłaściwie przechowywany sprzęt porządkowy, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych oraz w magazynach, brak wyposażenia umywalek do rąk). W omawianej grupie obiektów wydano **1** decyzję administracyjną na uchybienia sanitarne, nie pobierano prób do badań.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W 2022 r. pod nadzorem znajdowało się **66** obiektów, w roku sprawozdawczym zatwierdzono **1** obiekt, skontrolowano łącznie **40**, według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **33** obiekty. Przeprowadzono łącznie **43** kontrole sanitarne. Wydano 3 decyzje administracyjne na uchybienia sanitarne, nie stosowano karania mandatowego.

Na terenie działalności stacji znajdują się następujące obiekty należące do zakładów żywienia zbiorowego:

- a) stołówka pracownicza – nie przeprowadzono kontroli w tej grupie obiektów
- b) blok żywienia w domach opieki społecznej – pod nadzorem znajduje się 7 obiektów (w tym 6 w formie żywienia cateringowego). Przeprowadzono łącznie 3 kontrole sanitarne.
- c) stołówki w żłobkach – w 2022 r. w rejestrze znajdował się 4 obiekty, skontrolowano 1 według arkusza stanu sanitarnego, przeprowadzono 1 kontrolę. W omawianej grupie wdrożono systemy GHP/GMP i HACCP.
- d) stołówki szkolne – w rejestrze znajdują się **24**, w tym **13** funkcjonuje w systemie cateringowym, skontrolowano **12**, 6 z nich oceniono według arkusza stanu sanitarnego (nie stwierdzono obiektów niezgodnych), łącznie przeprowadzono **13** kontroli. W roku sprawozdawczym nie zatwierdzano omawianej grupy obiektów. We wszystkich stołówkach szkolnych wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano system HACCP, rejestry prowadzone są na bieżąco. W tej grupie nie stosowano karania mandatowego. Wydano jedną decyzję na uchybienia sanitarne ze względu na brak skutecznego systemu wentylacji.
- e) stołówki w przedszkolach – w rejestrze znajduje się **25** obiektów, w tym **9** z żywnością w systemie cateringowym, skontrolowano **20**, pod względem spełnienia wymagań

sanitarnych oceniono **19** według arkusza stanu sanitarnego. Przeprowadzono **21** kontroli, zatwierdzono **1** nowy obiekt w tej grupie. W omawianej grupie obiektów wydano 1 decyzję administracyjną na uchybienia sanitarne z powodu braku skutecznego systemu wentylacji. Nie stosowano karania mandatowego.

- f) stołówki w bursach i internatach – w rejestrze znajduje się 1 obiekt, który został skontrolowany i oceniony według arkusza stanu sanitarnego. Nie stosowano karania mandatowego. W tej grupie obiektów przeprowadzono jedną kontrolę kompleksową i równocześnie interwencyjną w związku ze złożoną skargą dotyczącą nieświeżej żywności wydawanej w bursie szkolnej (specyficzny smak mięsa, larwy much na kanapce). Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi. Stwierdzono natomiast w kuchni niezgodność związaną z brakiem skutecznego systemu wentylacji. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną na uchybienie sanitarne.
- g) bloki żywienia w szpitalach - w rejestrze znajduje się 1 obiekt, który został skontrolowany i oceniony na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego. Przeprowadzono 1 kontrolę, podczas której dokonano oceny jadłospisu dekadowego. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki działalności nadzorczej w roku 2021 i 2022

Rodzaj danych	2021 r.	2022 r.
Liczba obiektów według ewidencji	687	704
Liczba obiektów skontrolowanych	135	205
Liczba kontroli i rekontroli	172	310
Liczba decyzji administracyjnych	9	7
Liczba mandatów	4	10
Odsetek obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości	8,9%	7,8%
Liczba pobranych próbek	117	100
Odsetek próbek kwestionowanych	1%	3%

Interwencje

W 2022 r. zarejestrowano i rozpatrzono 10 interwencji.

Dotyczyły one:

1. Anonimowa skarga dotycząca braku odpowiedniego oznakowania sprzedawanych produktów garmazeryjnych, przechowywania nieświeżego mięsa w chłodni oraz braku aktualnych orzeczeń lekarskich w sklepie spożywczym. Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi. Nie stwierdzono niezgodności w zakresie oznakowania i świeżości towaru. Wszyscy pracownicy posiadali aktualne orzeczenia do celów sanitarno – epidemiologicznych.
2. Anonimowa skarga dotycząca niewłaściwego przechowywania pieczywa w sklepie spożywczym oraz nieprzestrzegania zasad higieny podczas sprzedaży pieczywa przez pracownika (brak rękawiczek ochronnych). Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi.
3. Anonimowa skarga dotycząca niewłaściwego stanu sanitarnego w sklepie – zakurzone regały, brudna podłoga. Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi.
4. Anonimowa skarga dotycząca sprzedaży nieświeżych produktów (wyroby garmazeryjne) w sklepie spożywczym. Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi.
5. Anonimowa skarga dotycząca obecności insekta na powierzchni mięsa zakupionego w sklepie mięsny. Podczas kontroli interwencyjnej nie stwierdzono nieprawidłowości.
6. Anonimowa skarga złożona na dwa lokale gastronomiczne (Bary Kebab) z powodu brudnych rąk u obsługi i woni przypalonego tłuszczu unoszącego się wewnątrz lokali oraz na zewnątrz. W jednym z lokali nie stwierdzono nieprawidłowości. W drugim lokalu stwierdzono następujące nieprawidłowości: uszkodzone obudowy szafek w bufecie i na zapleczu, niesprawną wentylacją w kuchni, brudna podłoga na sali konsumpcyjnej oraz na zapleczu, brak wyposażenia umywalki do rąk dla pracowników, brudna zamrażarka na zapleczu kuchennym. Za stwierdzone nieprawidłowości ukarano właściciela obiektu mandatem karnym w wysokości 300 zł i wydano decyzję administracyjną na uchybienia sanitarne.

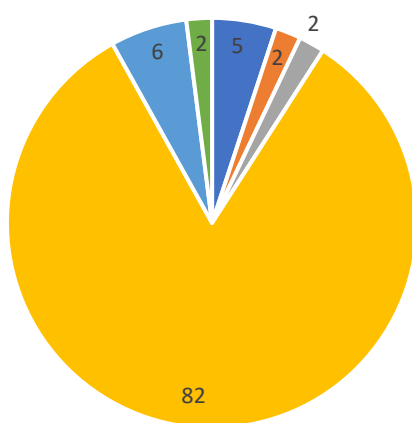
7. Anonimowa skarga dotycząca sprzedaży nieswieżych produktów (wyroby cukiernicze) w sklepie spożywczym. Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi.
8. Anonimowa skarga dotycząca nieswieżej żywności wydawanej w stołówce szkolnej (specyficzny smak mięsa, larwy much na kanapce). Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi. Stwierdzono natomiast w kuchni stołówki niezgodność związaną z brakiem skutecznego systemu wentylacji. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną na uchybienie sanitarne.
9. Anonimowa skarga dotycząca sprzedaży w sklepie mięsnym gotowych, gorących posiłków w naczyniach jednorazowych. Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi.
10. Anonimowa skarga dotycząca sprzedaży nieswieżych i przeterminowanych produktów spożywczych w sklepie spożywczym. Podczas kontroli sanitarnej nie potwierdzono zasadności złożonej skargi.

Ocena bezpieczeństwa środków spożywczych

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 roku PSSE w Wieruszowie uczestniczyła w realizacji „Krajowego planu pobierania próbek do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu”. Próbkę żywności pobierane są przez przedstawicieli PPIS w Wieruszowie i dostarczane do akredytowanych laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych zewnętrznych. Jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu utrzymała się na poziomie porównywalnym z rokiem 2021.

W roku 2022 przeprowadzono badania laboratoryjne środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Na zbadanych 100 próbek zakwestionowane zostały 3 z nich: 2 próbki mięsa drobiowego, w których badania laboratoryjne wykazały przekroczenie parametrów mikrobiologicznych (*Salmonella Infantis* w 25 g) oraz 1 próbka pietruszki, gdzie badanie wykazało przekroczenie dopuszczalnego poziomu pestycydu (Linuron).

Wykres obrazujący miejsca poboru prób 2022 r.

- ciastkarnie
- piekarnie
- zakład produkcji produktów kosmetycznych
- miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością
- zakłady obrotu żywnością
- producenci rolni

Zatrucia pokarmowe

W roku 2022 nie odnotowano zatruc pokarmowych na terenie objętym nadzorem.

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2022 r. nie zarejestrowano na terenie działalności stacji obiektów produkujących opakowania do kontaktu z żywnością oraz innych wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Obrót materiałami do kontaktu z żywnością odbywa się w 9 obiektach, nie zatwierdzano nowych obiektów w tej grupie. Skontrolowano 2 obiekty, w których przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. W 2022 r. pobrano 2 próbki materiałów do kontaktu z żywnością – próbek nie kwestionowano.

Nadzór nad obiektami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami

Na terenie działalności stacji zarejestrowano jedną wytwórnię kosmetyków. Przeprowadzono w niej 4 kontrole sanitarne, pobrano 6 próbek kosmetyków do badań w tym obiekcie. Próbek nie kwestionowano. Wydano jedną decyzję administracyjną w związku z nieprawidłowym oznakowaniem produktu kosmetycznego. Nie stosowano karania mandatowego. W rejestrze znajduje się ponadto 6 obiektów obrotu kosmetykami (sklepy), nie kontrolowano tych obiektów pod kątem nadzoru nad kosmetykami.

Kontrola prawidłowości znakowania środków spożywczych

W okresie sprawozdawczym w kierunku znakowania środków spożywczych oceniono ogółem 83 próbki środków spożywczych, z czego nie kwestionowano żadnej próbki. Podczas przeprowadzanych kontroli obiektów obrotu i produkcji nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania środków spożywczych.

Kontrola prawidłowości stosowania substancji dodatkowych

W ramach sprawowanego nadzoru, pobrano 9 próbek środków spożywczych na zawartość substancji dodatkowych. Próbek nie kwestionowano.

Działania w zakresie funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX

W roku sprawozdawczym 2022 w ramach systemu RASFF przesłano z WSSE w Łodzi 24 powiadomienia alarmowe i informacyjne, dotyczyły one produktów niebezpiecznych wprowadzanych do obrotu lub stosowanych w produkcji.

PSSE w Wieruszowie zgłosił jeden produkt w ramach powiadomienia informacyjnego RASFF z powodu przekroczenia parametrów mikrobiologicznych. Informację przekazano powiadomieniem informacyjnym RASFF (mięso w dniu otrzymania wyników znajdowało się po upływie terminu przydatności do spożycia).

W ramach systemu RAPEX otrzymano trzy powiadomienia dotyczące produktów kosmetycznych, przeprowadzono 3 kontrole sanitarne.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W 2022r. współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o Porozumienia ramowe z dnia 07.01.2008 r. oraz z dnia 15 listopada 2018 r. o współpracy pomiędzy Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wieruszowie, a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu.

W roku sprawozdawczym w ramach kontroli bieżących przeprowadzано również kontrole akcyjne. Dotyczyły one:

1. wzmożonego nadzoru nad wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży - 2 kontrole sanitarne pólkolonii letnich,
2. wzmożonego nadzoru nad przestrzeganiem wymagań w zakresie informowania konsumentów odnośnie składu żywności nieopakowanej, w tym informacji o obecności alergenów - przeprowadzono – 148 kontroli;

3. wzmożonego nadzoru w związku z Afrykańskim Pomorem Świń – 122 kontrole;

4. wzmożonego nadzoru nad jednostkami systemu oświaty w zakresie spełniania wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych (...) -24 kontrole.

5. wzmożonego nadzoru nad oznakowaniem, prezentacją i reklamą suplementów diety – skontrolowano 13 obiektów obrotu, gdzie oceniono 31 suplementów diety. Dokonano oceny znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety oferowanych za pośrednictwem stron internetowych, skontrolowano 23 suplementy diety, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wnioski

W roku sprawozdawczym 2022 podejmowano szereg działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

W przypadku stwierdzenia niezgodności podczas kontroli sanitarnych wydawano decyzje na uchybienia sanitarne oraz stosowano karanie mandatowe. Przeprowadzano kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń.

W czasie kontroli podejmowano dodatkowe działania, mające na celu zapobieganie skutkom zagrożeń związanych z niewłaściwą jakością produktów spożywczych min. kontrolowano źródła pochodzenia mięsa w związku z zagrożeniem spowodowanym ASF, sprawdzano warunki sprzedaży i przechowywania żywności w sezonie letnim, kontrolowano dostęp konsumentów do składu żywności nieopakowanej oraz obecności alergenów.

W obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego dokonywano oceny jadłospisów pod kątem zgodności z aktualnymi wymaganiami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem informowania konsumentów o obecności alergenów. Nadzór nad zakładami jest również realizowany poprzez przeprowadzanie kontroli interwencyjnych w związku ze składanymi przez konsumentów skargami.

Podczas kontroli sanitarnych dokonywano oceny znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz kosmetyków. Szczególną uwagę zwracano na reklamę i prezentację w/w produktów, które mogłyby wprowadzać konsumentów w błąd w tym zakresie. Ocenę oznakowania i reklamy suplementów diety dokonywano również za pośrednictwem stron internetowych.

Za pośrednictwem stron internetowych dokonano oceny znakowania 23 suplementów diety, natomiast stacjonarnie w obiektach obrotu żywnością skontrolowano 31 produktów, co stanowi łączną ilość 54 ocenionych suplementów diety. W ocenianej grupie produktów nie stwierdzono niezgodności.

HIGIENA KOMUNALNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach komórki Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie, w myśl ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny: środowiska, wypoczynku i rekreacji oraz zakładów opieki zdrowotnej. Kontroluje przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody do spożycia, a także obiektów użyteczności publicznej i transportu. Ze względu na wprowadzony na terenie Polski stan epidemii, pracownik działu w I kwartale 2022 roku kontynuował działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 .

W okresie sprawozdawczym (na dzień 31 grudnia 2022 r.) Higiena Komunalna tut. Stacji obejmowała swoim nadzorem łącznie 205 obiektów, w tym: 27 stacji wodociągowych (2 - bez systemu uzdatniania), 164 obiektów użyteczności publicznej i 14 podmiotów leczniczych.

W roku 2022 przeprowadzono **239 kontroli** w tym:

- **56** kontroli obiektów wodnych,
- **183** kontrole pozostałych obiektów

Porównanie ilości kontroli wodnych i pozostałych obiektów z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład kontroli sanitarnych nadzorowanych obiektów w latach 2020-2022

Obiekty	Kontrole sanitarne		
	w 2020 r.	w 2021 r.	w 2022 r.
wodne	37	50	56
pozostałe	23	75	183
Razem	60	125	239

Do badań laboratoryjnych pobrano łącznie **138 prób wody** (do spożycia i ciepłej wody użytkowej), w tym: **122** pod względem **fizykochemicznym** (prób wody do spożycia) oraz **131** pod względem **bakteriologicznym** (tj.: 127 prób wody do spożycia i 4 prób ciepłej wody użytkowej na obecność *Legionella Sp.*).

Porównanie ilości poszczególnych rodzajów pobranych prób wody do spożycia z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

**Rozkład ilości badań laboratoryjnych wody przeznaczonej do spożycia
w latach 2020-2022**

Ilość pobranych prób			Badania laboratoryjne					
			fizykochemiczne			bakteriologiczne		
2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
54	91	134	54	89	122	54	91	127

Woda z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę badana była również w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli. Harmonogramy poboru prób wody do spożycia zostały opracowane przez poszczególnych producentów wody zgodnie z obowiązującymi przepisami i pozytywnie zaopiniowane przez PPIS w Wieruszowie.

W 2022 r. wydano **17 merytorycznych decyzji administracyjnych**, w tym:

- 5 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia i nakazujących doprowadzenie jakości dostarczanej wody do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. z rygiorem natychmiastowej wykonalności,
- 4 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia,
- 5 decyzji na ekshumacje zwłok lub szczątków,
- 2 decyzje na warunki sanitarno-techniczne obiektu,
- 1 decyzja na przewóz szczątków (spopielonych) na teren Ukrainy.

Wydano również **9 decyzji o opłacie** za negatywne czynności kontrolne i badania laboratoryjne.

Porównanie ilości decyzji administracyjnych merytorycznych i płatniczych z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

**Rozkład ilości wydanych przez PPIS w Wieruszowie decyzji administracyjnych
w latach 2020-2022**

Decyzje administracyjne	w 2020 r.	w 2021 r.	w 2022 r.
merytoryczne	13	16	17
płatnicze	4	8	9
Razem	17	24	26

Wydano w tym czasie **8 postanowień**:

- a) 7 postanowień na sprowadzenie do Polski zwłok lub prochów;

- b) 1 postanowienie stanowiące pozytywną opinię sanitarną związaną z organizacją imprezy masowej.

Ponadto w tym okresie wydano **67 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia** stwierdzających jej przydatność do spożycia oraz **7 ocen okresowych jakości wody do spożycia przez ludzi** dla wszystkich gmin powiatu wieruszowskiego.

Dla **3 zakładów będących pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej** wystawiono **8 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia** stwierdzających jej bezpieczeństwo dla zdrowia ludzkiego na podstawie przedstawionych wyników.

W 2022 r. wystawiono również **4 oceny jakości wody ciepłej w kierunku Legionella sp.** pochodzącej z instalacji wewnętrznej szpitala (2 razy) oraz 2 DPS-ów.

Wydano **1 opinię sanitarną** oceniającą obecność nielegalnego składowiska odpadów w Dzietrzkowicach jako mające znaczące zagrożenie dla zdrowia ludzi w momencie ich spalania podczas ewentualnego pożaru.

Upomnień w 2022 r. nie wydawano.

W 2022 r. do PPIS w Wieruszowie wpłynęły **4 interwencje**.

- przesłana przez US w Wieruszowie dotycząca zawiadomienia o nielegalnym prowadzeniu działalności gospodarczej (zakładu fryzjerskiego) w jednej z miejscowości. Wizja lokalna, przeprowadzona wraz z przedstawicielami KPP w Wieruszowie, nie potwierdziła tego faktu, a właścicielka dopiero planuje otworzyć zakład fryzjerski w pomieszczeniu znajdującym się przy jej domu, które było w stanie surowym;
- telefoniczna dotycząca występowania insektów (karaluchów) w jednym z podmiotów leczniczych w Wieruszowie. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutu przedstawionego w skardze, a stan sanitarno-higieniczny w pomieszczeniach obiektu był bez zastrzeżeń. Nikt inny też nie zgłaszał podobnego problemu;
- telefoniczna z Nadzoru Wodnego w Kępnie na zgłoszenie pracownika nadzorującego działanie elektrowni wodnej w Wieruszowie, który zaobserwował tworzenie się podejrzanej piany na rzece Prośnie (jaz obok młyna). Interwencja odbyła się przy udziale zgłaszającego Nadzoru Wodnego w Kępnie, przedstawicieli KPP w Wieruszowie, Starostwa Powiatowego w Wieruszowie, Urzędu Miejskiego w Wieruszowie oraz WIOŚ w Łodzi Delegatura w Sieradzu. Dodatkowo pracownicy laboratorium WIOŚ w Łodzi pobrali próby wody z miejsca zdarzenia. Przeprowadzone oględziny wykazały obecność białej piany za spiętrzeniem w przedmiotowym miejscu na rzece, ale bez śniętych ryb oraz wyczuwalnego zapachu. Po przeprowadzonej interwencji PPIS w Wieruszowie wystosował prośbę do WIOŚ w Łodzi Delegatura w Sieradzu o przekazanie informacji do celów służbowych o wynikach badań prób wody powierzchniowej pobranych z rz. Prośny. Sprawozdania

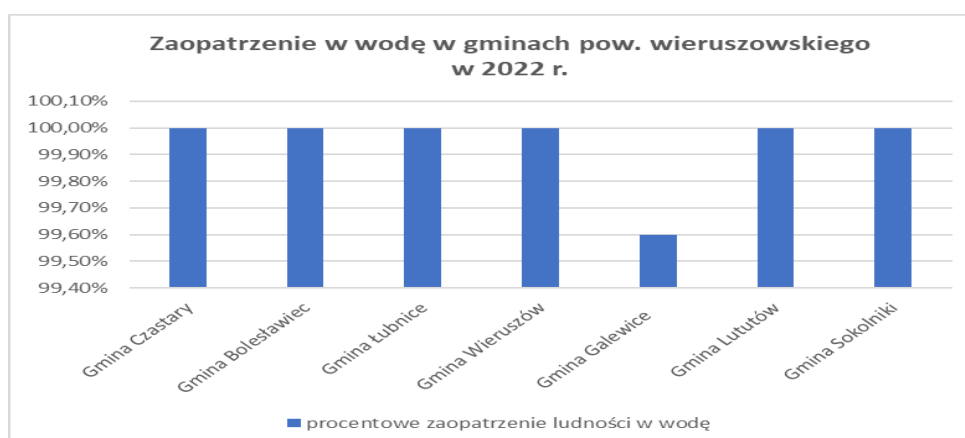
z analizy ww. badań zostały przekazane bez możliwości oceny jakości tejże wody. Jednocześnie WIOŚ w Łodzi Delegatura w Sieradzu poinformowała tut. Stację, że w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych przyczyn wystąpienia piany na powierzchni wody rzeki Proсны (która była przedmiotem zgłoszenia) nie ustalono, a więc podejrzenie jej zanieczyszczenia nie potwierdziło się;

- telefoniczna od dwóch pań handlujących na jednym z targowisk, dot. złego stanu sanitarno-porządkowego zlokalizowanych tam toalet ogólnodostępnych. Wizja lokalna, przeprowadzona jeszcze w tym samym dniu, faktycznie potwierdziła zarzuty przedstawiane w obu skargach. Na stwierdzone podczas kontroli liczne nieprawidłowości zastosowano karanie mandatowe oraz wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie obciążenia podmiotu odpowiedzialnego opłatą za czynności kontrole. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich nieprawidłowości i zachowanie czystości bieżącej.

Dodatkowo pracownicy HK na zgłoszenie inwestora przeprowadzili **7 kontroli 6 nowo powstałych obiektów** (wszystkie wspólnie z komórką ZNS) pod względem spełnienia warunków sanit.-techn. celem ich odbioru, tj.: 4 zakładów fryzjerskich i 2 zakładów kosmetycznych.

W okresie sprawozdawczym wszystkie funkcjonujące na terenie powiatu wieruszowskiego stacje wodociągowe były objęte nadzorem sanitarnym, oprócz stacji w Łubnicach pełniącej jedynie funkcję awaryjnego zaopatrzenia w wodę, która podlegała kontroli wewnętrznej. Przeprowadzono 25 kontroli stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń Stacji Uzdatniania Wody i hydroforni na wodociągach, w tym 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie decyzji adm. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń większości Stacji Uzdatniania Wody i hydroforni nie budził zastrzeżeń oprócz 1 SUW (indywidualne ujęcie wody na potrzeby działalności gospodarczej), na którą PPIS w Wieruszowie wydał decyzję administracyjną. Decyzja została zrealizowana w całości w ustalonym terminie.

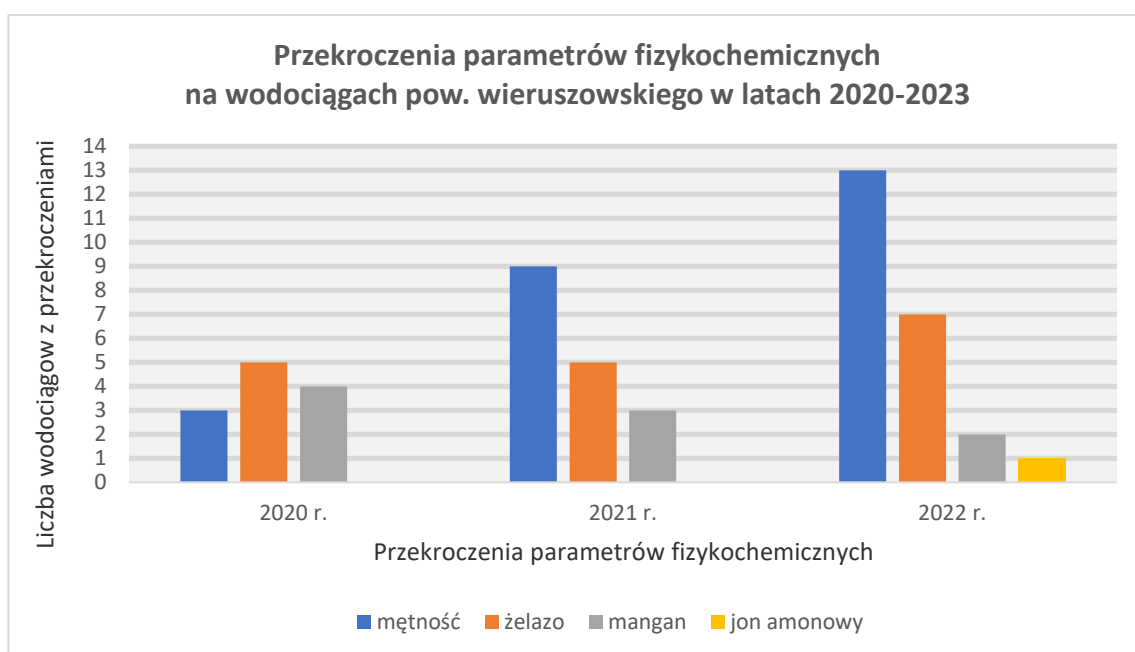
Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin jest zadowalający. Przedstawia to wykres poniżej.

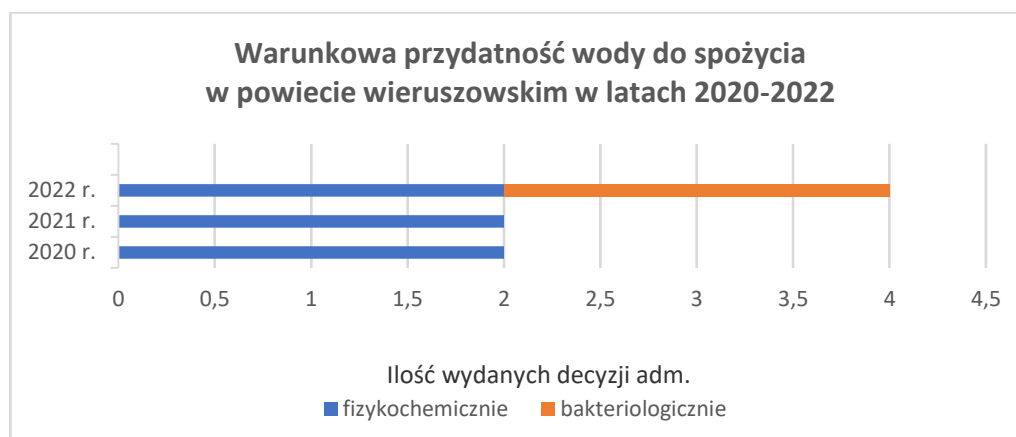
Woda z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę badana była zarówno na podstawie prowadzonego nadzoru, jak również w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli.

Skład fizykochemiczny wody przeznaczonej do spożycia był bez zastrzeżeń w przypadku 11 wodociągów sieciowych. W 7 wodociągach wystąpiło przekroczenie żelaza, w 2 - przekroczenie manganu, w 1 - przekroczenie jonu amonowego, a w 13 - przekroczenie mętności. Na większości wodociągów powtórkowe badania wody wykazało zawartość żelaza, manganu i mętności oraz jonu amonowego w normie. Natomiast na 2 wodociągi PPIS w Wieruszowie wydał decyzje administracyjne o warunkowej przydatności wody do spożycia. 1 decyzja została wykonana zgodnie z terminem do 31.08.22 r. Natomiast termin drugiej decyzji upływa dopiero z dniem 31.03.2023 r.

Porównanie ilości wodociągów zanieczyszczonych fizykochemicznie w trzech ostatnich latach przedstawia wykres poniżej.

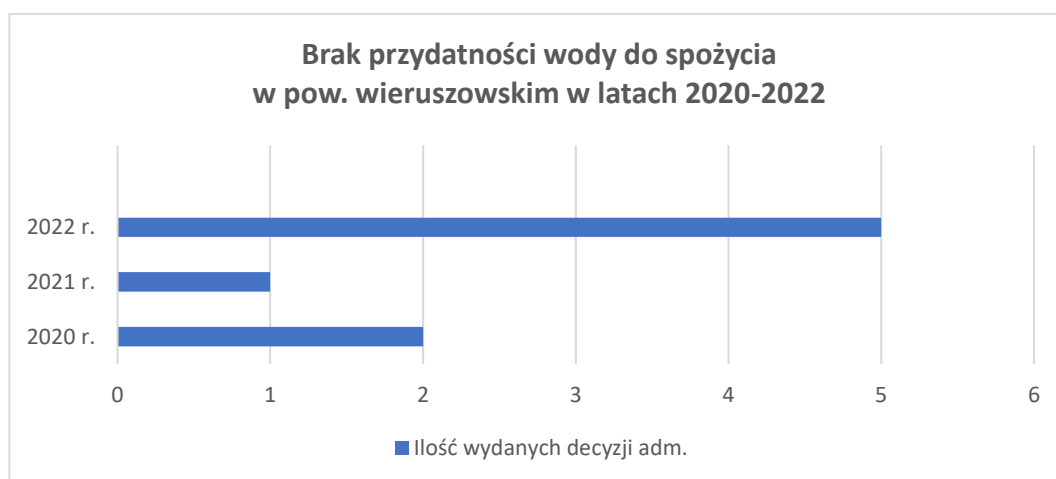
Porównanie ilości wydanych decyzji administracyjnych o warunkowej przydatności wody do spożycia w trzech ostatnich latach przedstawia wykres poniżej.

Skład bakteriologiczny wody przeznaczonej do spożycia nie budził zastrzeżeń w 20 wodociągach. Ich właściciele nie wskazywali żadnej przyczyny co do możliwości wystąpienia zanieczyszczenia. Na 1 wodociągu w kontroli wewnętrznej została przekroczona ogólna liczba mikroorganizmów w 22° C, która szybko została wyeliminowana w kolejnym badaniu. W przypadku 2 wodociągów zawartość bakterii grupy coli wynosiła < 10 j.t.k. i powtórkowe badanie wody, przeprowadzone na tych wodociągach, nie wykazało przekroczeń. Na 2 wodociągi PPIS w Wieruszowie wydał decyzje administracyjne o warunkowej przydatności wody do spożycia, przy tymczasowym zachowaniu dopuszczalnej wartości parametru bakterii grupy coli < 10 j.t.k., wykluczono obecność w badanej próbce parametru Escherchia coli i enterokoków przy jednoczesnym podjęciu odpowiednich działań naprawczych.

Na 2 wodociągach (w tym na 1-nym dwukrotnie), z powodu zanieczyszczenia mikrobiologicznego, PPIS w Wieruszowie wydał 3 decyzje o braku przydatności wody do spożycia z rygorem natychmiastowej wykonalności na doprowadzenie jakości dostarczanej wody do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. Na czas doprowadzenia jakości wody do zgodnej z wymaganiami ich sieć wodociągowa przełączona została do SUW, gdzie woda spełniała wymagania. Podobne decyzje w 2022 r. były jeszcze wydane na wodę ujmowaną z jednej ze studni ujęciowej wodociągu (woda w tym czasie podawana była z drugiej studni ujęciowej, której parametry spełniały normy) oraz na wodę pochodzącą ze stacji uzdatniania wody pełniącej jedynie funkcję awaryjnego zaopatrzenia w wodę. Do końca 2022 r. nie udało się zrealizować 1 decyzji o braku przydatności wody do spożycia.

Porównanie ilości wydanych przez PPIS w Wieruszowie decyzji administracyjnych o braku przydatności wody do spożycia w trzech ostatnich latach przedstawia wykres poniżej.

W okresie sprawozdawczym do tut. Stacji nie wpłynęły żadne skargi na jakość wody pochodzącej z nadzorowanych wodociągów.

Na terenie powiatu wieruszowskiego brak jest kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli opartych na wodach powierzchniowych. W roku 2022 nie działał również żaden basen.

Ogólny stan sanitarno-porządkowy miast i poszczególnych gmin w roku 2022 był zadowalający. W związku z wytycznymi ŁPWIS przeprowadzono łącznie 7 kontroli akcyjnych obszarów poszczególnych 7 gmin powiatu wieruszowskiego w zakresie utrzymania czystości i porządku wraz ze sprawdzeniem w urzędach miejskich i gmin zebranej dokumentacji związanej z realizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stan sanitarno-porządkowy większości skontrolowanych terenów gmin był bez zastrzeżeń lub w trakcie sprzątania. W czasie kontroli ciągi komunikacyjne w gminach i osiedlach mieszkaniowych były uporządkowane. W rejonach intensywnego ruchu pieszych, parkach i niektórych parkingach zamontowano stałe kosze na odpady (nieprzepełnione, w dobrym stanie technicznym). Chodniki wyłożone betonowymi płytkami lub kostką brukową. Stan techniczny przystanków autobusowych na nadzorowanym terenie był w większości dobry i dostateczny. Zagrożenia epidemiologicznego nie stwierdzono. W jednej z gmin wiosną br. zorganizowano akcję sprzątania przestrzeni publicznej w ramach „Dnia Ziemi”. Pozostałe gminy wzięły udział w organizowanej przez Starostwo Powiatowe akcji „Wysprzątamy Powiat Wieruszowski na wiosnę”.

W powiecie wieruszowskim **gospodarka odpadami stałymi** nie budziła większych zastrzeżeń. Kwestia zarządzania i nadzoru nad gospodarką odpadami, na terenie nadzorowanym przez PSSE w Wieruszowie, jest coraz bardziej uporządkowana. W 2022 r. wszystkie gminy miały podpisane umowy na odbiór odpadów z firmą „Eko –Region” Sp. z o.o. z Bełchatowa, która zajmuje się również zbiórką odpadów wielkogabarytowych i przeterminowanych leków. Na terenach niektórych gmin funkcjonują Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Jedna z gmin ma od dłuższego czasu problem na prywatnej działce z nielegalnym składowiskiem odpadów poprodukcyjnych, których odbiorca dawno temu wycofał się ze współpracy. Na wniosek wójta PPIS w Wieruszowie wydał w tej sprawie opinię sanitarną, w której uznał obecność odpadów jako mające znaczące zagrożenie dla zdrowia ludzi w momencie ich spalania podczas ewentualnego pożaru (wdychanie niebezpiecznego dymu pochodzącego ze spalania tego rodzaju odpadów). Nie stwierdzono w tym regionie zagrożenia dla ujęcia wody przeznaczonej do spożycia. Trwa postępowanie administracyjne w tej sprawie.

Nieczystości płynne w powiecie wieruszowskim odprowadzane są na 7 oczyszczalni ścieków: w Wieruszowie, Bolesławcu, Lututowie, Łubnicach, Parcicach, Galewicach i w Sokolnikach. Ścieki dopływają tam sieciami kanalizacyjnymi, bądź dowożone są wozami asenizacyjnymi z miejscowości nieskanalizowanych.

Przeprowadzone kontrole większości poszczególnych grup **obiektów użyteczności publicznej** w 2022 r. wykazały, że właściciele i zarządzający obiektami dbają o zachowanie czystości i porządku. Tereny wokół obiektów są zadbane, obok budynków ustawione są kosze na odpady bytowo-gospodarcze, przy pasach drogowych znajdują się skwerki oraz utwardzone chodniki.

Na terenie powiatu wieruszowskiego na koniec 2022 roku funkcjonowało 6 **ustępów publicznych** i 3 **ustępy ogólnodostępne** (1 obiekt toalet ogólnodostępnych został zamknięty do odwołania), w tym 4 Miejsca Obsługi Pasażerów (MOP-y) przy trasie E-8. Skontrolowanych zostało 8. Czystość bieżąca w czasie przeprowadzanych kontroli nie budziła zastrzeżeń (utrzymywana na bieżąco przy użyciu środków myjących, dezynfekcyjnych i zapachowych).

Na terenie powiatu wieruszowskiego na koniec 2022 roku w ewidencji PSSE w Wieruszowie znajdowały się: 33 **zakłady fryzjerskie**, 23 **zakłady kosmetyczne**, 3 **zakłady odnowy biologicznej** i 9 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej. Razem 68 obiektów tego typu. W okresie sprawozdawczym nie skontrolowano 7 z nich, ponieważ 4 z nich są nieczynne do odwołania (2 z powodu przebywania właścielek obiektów na urlopie wychowawczym i macierzyńskim, a 2 z powodu zawieszenia działalności), 3 to zakłady nowo otwarte, zaplanowane do kontroli na 2023 r. Pozostałe obiekty zostały skontrolowane. Łącznie przeprowadzono na nich 65 kontroli sanitarnych, w tym 7 w związku z rozpoczęciem działalności i dopuszczeniem do użytkowania. Przeprowadzono również 22 kontrole przestrzegania ograniczeń, nakazów zakazów w związku ze stanem epidemii. W okresie sprawozdawczym 4 zakłady tego typu zakończyły swoją działalność gospodarczą, 2 zaś przekwalifikowały się na podmiot leczniczy i obecnie są pod nadzorem komórki Epidemiologii. Podczas kontroli nowych obiektów świadczących usługi, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek, ich właściciele informowano o obowiązku wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. W roku sprawozdawczym stan sanitarno-techniczny większości zakładów nie budził zastrzeżeń z wyjątkiem 1-go solarium, na które wydano decyzję administracyjną w związku z kontrolą przeprowadzoną pod koniec 2021 roku. W 2022 roku na tego rodzaju obiektach nie stosowano karania mandatowego.

Porównanie liczby zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

**Rozkład ilości zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej
w latach 2020-2022**

Zakłady	Liczba w ewidencji w poszczególnych latach		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.
fryzjerskie	33	34	33
kosmetyczne	17	19	23
odnowy biologicznej	4	6	3
świadczące więcej niż jedną z usług	11	9	9
Razem	65	68	68

Jeśli chodzi o **bazę noclegową** to na terenie nadzorowanym przez Higienę Komunalną PSSE w Wieruszowie w 2022 r. znajdowały się: 1 motel, 5 obiektów pokoi gościnnych, 1 obiekt domków kempingowych oraz 12 gospodarstw agroturystycznych. Spośród 19 zaplanowanych tego typu obiektów w sezonie letnim 2022 skontrolowanych zostały 11 z nich. Mniejsza liczba skontrolowanych obiektów dotyczyła 1-go obiektu pokoi gościnnych przygotowanego dla uchodźców z Ukrainy i 7-miu gospodarstw agroturystycznych z powodu pełnego obłożenia obiektów w sezonie lub zajętych przez uchodźców z Ukrainy. Dodatkową kontrolę przeprowadzono w październiku 2022 r. na 1 obiekcie noclegowym w Wieruszowie na podstawie wytycznych ŁPWIS z dnia 20.09.2022r., dot. stanu sanitarno-porządkowego takich obiektów i ewentualnego występowania insektów. Przeprowadzona lustracja nie wykazała nieprawidłowości. Przeprowadzono również 2 nieplanowane kontrole w obiektach turystycznych pod kątem przeciwdziałania epidemii Covid-19. W 2022 r. nie stwierdzono złego stanu sanitarnego ani technicznego kontrolowanych obiektów. W związku z powyższym nie wydano zaleceń i nie nakładano mandatów. Nie wszczynano także postępowania administracyjnego. W 2022 r. do tut. Stacji nie wpłynęła żadna skarga dot. złego stanu sanitarnego obiektów turystycznych.

Spośród 17 będących pod nadzorem **piaskownic ogólnodostępnych** w 2022 r. skontrolowanych zostało 3 zaplanowane. Stan sanitarny podczas kontroli nie budził zastrzeżeń. Z przedstawionych faktur sprawdzano terminy wymiany piasku. Piaskownice zlokalizowane są na placach zabaw, gdzie w widocznym miejscu umieszczone są regulaminy korzystania z nich. W dniu kontroli kosze na odpady nieprzepełnione, teren przyległy uporządkowany, piasek w piaskownicach czysty, bez odchodów zwierzęcych.

W roku sprawozdawczym 2022 roku pod nadzorem Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie znajdowało się 14 **podmiotów leczniczych**, w tym: 1 podmiot leczniczy udzielający stacjonarnego i całodobowego świadczenia zdrowotnego (miejskowy szpital z oddziałami) oraz 13 podmiotów leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń

zdrowotnych (11 przychodni, poradnie specjalistyczne przy szpitalu, rehabilitacja lecznicza przy szpitalu, laboratorium diagnostyczne). Wszystkie zaplanowane na 2022 r. obiekty zostały skontrolowane (oprócz 1-go zaplanowanego do kontroli w 2023 r.). W zakresie higieny komunalnej sprawdzono zaopatrzenie w wodę, gospodarkę odpadami komunalnymi i medycznymi, postępowanie z bielizną brudną i czystą oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń. Gospodarka odpadami komunalnymi (stałymi i płynnymi) oraz medycznymi w podmiotach leczniczych, w omawianym okresie, była uregulowana i nie budziła zastrzeżeń. Wszystkie ośrodki zdrowia corocznie przedkładają do Marszałka Województwa Łódzkiego informację o wytwarzanych odpadach medycznych oraz o sposobach gospodarowania nimi. Postępowanie z bielizną brudną i czystą w placówkach medycznych było prawidłowe. Ich stan sanitarno-techniczny również nie budził zastrzeżeń, a funkcjonalność pomieszczeń w obiekcie była zachowana. Wszędzie na stanie zapas środków czyszczących i dezynfekcyjnych, zarówno do powierzchni dużych, małych, jak i do rąk, stosowanych zgodnie z opracowanymi procedurami. W związku z powyższym PPIS w Wieruszowie w komórce higieny komunalnej nie wydawał decyzji administracyjnych jak i nie nakładał mandatów karnych. Ponadto skontrolowano 1 będący na stanie środek transportu do przewozu chorych (karetkę systemową), którego stan sanitarny również bez zastrzeżeń. W związku z badaniem ciepłej wody użytkowej w kierunku Legionella w 2022 r. w szpitalu (w ramach kontroli wewnętrznej oraz prowadzonego nadzoru) PPIS w Wieruszowie wydał 2 pozytywne oceny jakości ciepłej wody użytkowej stwierdzając obecność bakterii Legionella sp. w ilości <math><100\text{jtk}/100\text{ml}</math>.

Natomiast w związku z tym, że jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę miejscowego szpitala jest wodociąg sieciowy, Łódzki Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał w 2018 r. na niego decyzję, dot. zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas. Data jej wykonania była prolongowana dwukrotnie przez ŁPWIS i raz przez PPIS w Wieruszowie. Ostatecznie obowiązek przedmiotowej decyzji został zrealizowany w drugiej połowie 2022 r. Sprawdzenie decyzji nastąpiło po terminie jej obowiązywania, czyli na początku 2023 r. Jej wykonanie polegało na zamontowaniu w pomieszczeniu po byłym magazynie zbiornika bezciśnieniowego o dużej pojemności roboczej i całkowitej z zestawem pompowym. Pomędzy czerpnią zbiornika a zestawem pompowym wykonano króciec zapewniający możliwość poboru wody z beczkowni przy ewentualnej równoczesnej awarii zbiornika i zasilania wody z wodociągu.

Reasumując powyższą ocenę stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego należy dodać, że pod bieżącym nadzorem Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie w 2022 r. znajdowały się jeszcze: 2 domy pomocy społecznej, 24 cmentarze, 15 aptek, 2 domy kultury, 1 kino, 3 stacje paliw, 1 pralnia usługowa, 1 lodowisko oraz 1 kostnica. Wszystkie obiekty użyteczności w 2022 r. spełniały podstawowe wymagania sanitarno-techniczne.

Jedynie po kontroli na 1 cmentarzu parafialnym stwierdzono zły stan techniczny urządzenia do przechowywania odpadów komunalnych i w związku z powyższym polecono usunąć nieprawidłowości w określonym terminie, a za negatywne czynności kontrolne PPIS w Wieruszowie wydał decyzję o opłacie. Ponadto 3 nieplanowane kontrole (na 1 lodowisku i 3 aptekach) zostały przeprowadzone pod kątem przestrzegania ograniczeń, nakazów zakazów w związku ze stanem epidemii. W 2022 r. przeprowadzono również dodatkową kontrolę miejsca pobytowego dla uchodźców z Ukrainy.

Na terenie kontrolowanych obiektów użyteczności publicznej obowiązuje zakaz palenia tytoniu, o czym świadczyły umieszczone w widocznych miejscach znaki słowne i graficzne.

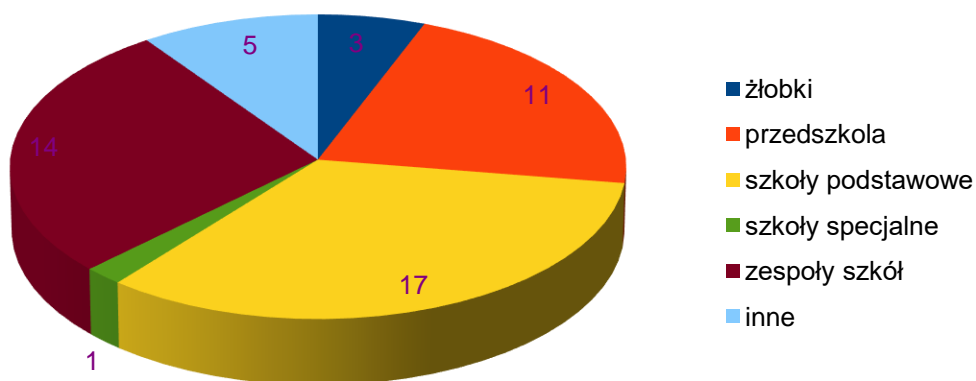
Wnioski:

1. Biorąc pod uwagę analizę 3 ostatnich lat to najwięcej kontroli przeprowadzono w 2022 r., a najmniej w 2020 r., co było skutkiem skierowania pracownika do działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i wprowadzonym w Polsce stanem epidemii.
2. Z analizy ilości pobranych próbek, na przestrzeni trzech ostatnich lat, wynika, że najwięcej pobrano ich również w roku 2022, a najmniej w 2020, co relatywnie wynika z liczby przekroczeń wartości normatywnych parametrów w tych latach, a w przypadku 2020 roku z faktu wystąpienia epidemii i odstąpienia pobierania próbek przez PIS. Jednak warunki rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., zostały zachowane w związku z wykonywaniem badań w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli;
3. Na przestrzeni 3 ostatnich lat najmniejsza liczba decyzji administracyjnych, została wydana także w 2020 r.
4. W ciągu 3 ostatnich lat liczba przekroczeń parametrów fizykochemicznych (żelaza i mętności) stale się zwiększa, za wyjątkiem manganu. W 2022 r. najbardziej wzrosła ilość przekroczeń parametru mętności.
5. Ilość wydanych decyzji administracyjnych o warunkowej przydatności wody do spożycia w porównaniu do lat 2020-2021 w roku 2022 zwiększyła się dwukrotnie.
6. Najwięcej decyzji administracyjnych o braku przydatności wody do spożycia z powodu zanieczyszczenia mikrobiologicznego, porównując 3 ostatnie lata, wydano w minionym 2022 r.
7. Liczba objętych nadzorem zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej itp., w dwóch ostatnich latach utrzymywała się na tym samym poziomie.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Działalność pracownika Higieny Dzieci i Młodzieży w 2022 roku koncentrowała się na nadzorze sanitarnym nad szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi, w tym obiektami wypoczynku oraz higieną procesu nauczania. Natomiast w I kwartale 2022 roku również na współpracy z Epidemiologią przy zachorowaniach na Covid-19.

1. Nadzorem objętych było **51 obiektów stałych i obiekty sezonowe**

2. Działalność kontrolno-represyjna w 2022 roku przedstawiała się następująco:

- Liczba kontroli wykonanych - 173
- Liczba decyzji merytorycznych - 9
- Liczba decyzji płatniczych - 7
- Liczba decyzji przedłużających - 9
- Liczba mandatów (na kwotę) - 0
- Liczba upomnień - 1

Wydano również 52 pozytywne opinie sanitarne, w sprawie zawieszenia zajęć i przejścia w tryb nauczania zdalnego, ze względu na wystąpienie w placówce oświatowej zachorowań na Covid-19 i objęcie kwarantanną osób z bezpośredniego kontaktu.

3. Stan sanitarny poszczególnych typów placówek nauczania i wychowania

3a. Żłobki / kluby dziecięce

W 2022 roku pod nadzorem znajdowały się 3 żłobki/kluby malucha, w tym 1 oddano do użytku w roku sprawozdawczym w budynku po byłej szkole podstawowej, po wcześniejszym odbiorze przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Wieruszowie. Stan sanitarno – higieniczny w tych obiektach był zachowany.

3b. Przedszkola

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonują 22 przedszkola, w tym: 8 przedszkoli samodzielnych, 11 przedszkoli w zespołach szkół i 3 inne form wychowania przedszkolnego.

Wszystkie przedszkola są skanalizowane i podłączone do wodociągów publicznych. Ponadnormatywna liczba dzieci na urządzenie sanitarne (miskę ustępową i umywalkę) występuje w 1 przedszkolu. W przedszkolach nie stwierdzono braku środków do utrzymania higieny osobistej. W przedszkolach przeprowadzane są na bieżąco drobne remonty, a bieżący stan sanitarny nie budzi zastrzeżeń. W 2022 roku wyegzekwowano decyzję administracyjną w 1 przedszkolu miejskim na doprowadzenie do odpowiedniego stanu technicznego schodów zewnętrznych, stanowiących dojście do obiektu.

W czasie kontroli zwracano uwagę na bezpieczeństwo dzieci uczestniczących w zabawach na świeżym powietrzu, w szczególności sprawdzano realizację wymogu wymiany piasku, zabezpieczanie piaskownic przed zanieczyszczeniami oraz posiadania atestów i certyfikatów dla urządzeń na placach zabaw.

3c. Szkoły

W powiecie wieruszowskim znajdują się 32 szkoły (17 szkół podstawowych, 1 szkoła specjalna i 14 zespołów szkół).

● Ocena stanu technicznego

Większość szkół znajduje się w obiektach przystosowanych, których stan techniczny jest dobry lub dostateczny. Budynki te nie wymagają remontu kapitalnego, ale w 2022 roku w szkołach na poprawę stanu technicznego wydano 5 decyzji administracyjnych, w tym 1 wykonano, a pozostałych termin nie upłynął lub został prolongowany.

- ***Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej***

Wszystkie skontrolowane szkoły są podłączone do wodociągów i skanalizowane. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach były właściwe. We wszystkich placówkach zapewniono mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe lub suszarki.

W 2022 roku przeprowadzano w szkołach podstawowych 1 kontrolę interwencyjną, w związku z anonimową skargą, która dotyczyła braku mydła w dozownikach w sanitariatach szkolnych. W czasie kontroli stwierdzono, że we wszystkich sanitariatach jest mydło w płynie, natomiast w magazynach był duży jego zapas.

Ciepła woda przez cały rok szkolny zapewniona jest obecnie we wszystkich szkołach. Standardy dostępności uczniów do urządzeń sanitarnych (umywalk) nie zostały zachowane w 1 szkole podstawowej.

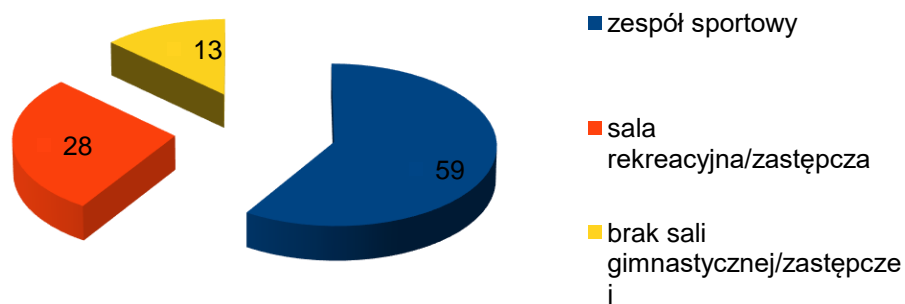
Dodatkowo uwagę zwraca mała częstotliwość wykorzystania natrysków po zajęciach W–F, w głównej mierze spowodowana krótkim czasem trwania przerw między lekcjami. Natryski przy wszystkich szkolnych blokach sportowych są czynne.

- ***Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego***

Szkolny zespół sportowy posiada 19 szkół, w 9 szkołach znajdują się sale rekreacyjne/zastępcze, a w pozostałych 4 szkołach brak jest sali gimnastycznych. Zajęcia z wychowania fizycznego, w tych szkołach odbywają się na korytarzach. Wiosną zajęcia z wychowania fizycznego mogą odbywać się w tych szkołach na boiskach szkolnych (często wielofunkcyjnych) czy licznych placach zabaw. W szkołach, w których brak jest boisk, uczniowie korzystają z obiektów wiejskich.

Sale gimnastyczne i boiska wyposażone są w sprzęt i urządzenia sportowe w większości certyfikowane, w dobrym stanie technicznym i odpowiednio zabezpieczone, umieszczone są również w wyznaczonych miejscach tablice informacyjne, dotyczące zasad bezpiecznego ich użytkowania.

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (w %)

• *Warunki pracy ucznia*

Na właściwy rozwój ucznia wpływa m.in. organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza zaś planowanie nauki i odpoczynku, dostosowanie stanowiska pracy ucznia do wzrostu.

Dokonano oceny dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii w 24 oddziałach szkolnych oceniając 201 stanowisk, nieprawidłowości nie stwierdzono. Stoliki i krzeselka posiadały atesty i certyfikaty, stanowiska były odpowiednio zestawione i dostosowane do wzrostu uczniów.

Dokonywano również oceny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych, w szkołach powiatu wieruszowskiego zajęcia prowadzone są w systemie jednozmianowym. Oceniono rozkłady zajęć w 307 oddziałach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2022 roku nie przeprowadzono oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Podczas bieżącego nadzoru sprawdzano także zapewnienie warunków do pozostawiania w placówkach podręczników i przyborów szkolnych.

Podczas działań kontrolnych uświadamiano Dyrektorom, jak ważne jest właściwe natężenie oświetlenia sztucznego na stanowiskach pracy uczniów i przy tablicach szkolnych. W większości szkół wykonano takie pomiary i są one zgodne z PN, a w 1 zespole szkół wydano decyzję administracyjną na zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych w salach lekcyjnych, poprzez zapewnienie oświetlenia sztucznego zgodnego z Polską Normą (termin nie upłynął). Ponadto w 1 zespole szkół w 2022 roku wyegzekwowano taką decyzję z lat wcześniejszych, po zastosowaniu upomnienia.

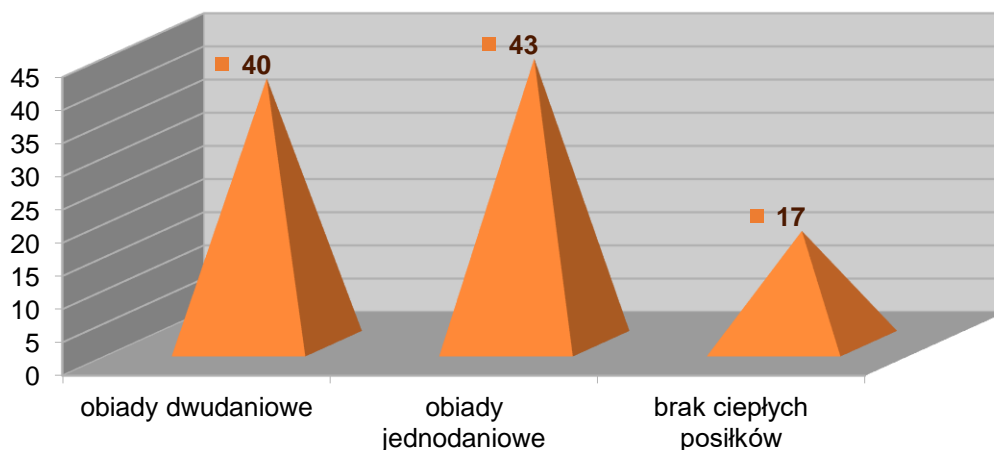
Sprawdzano również temperaturę w salach dydaktycznych. W 1 szkole podstawowej w trakcie kontroli stwierdzono, że temperatura w salach lekcyjnych jest poniżej dopuszczalnej, w związku z awarią pieca centralnego ogrzewania. PPIS w Wieruszowie wydał decyzję administracyjną

z rygiem natychmiastowej wykonalności, decyzję wykonano (termin wykonania pokrył się z terminem ferii zimowych).

- ***Prowadzenie dożywiania uczniów***

Z ciepłych posiłków w 2022 roku korzystało 1478 uczniów. W 12 szkołach były wydawane obiady dwudaniowe, w 13 obiady jednodaniowe, w 5 odnotowano brak ciepłych posiłków.

Szkoły wydające ciepły posiłek (w %)

Oprócz ciepłych posiłków w 24 szkołach podawana była herbata, korzystało 1549 uczniów. W jednej szkole zorganizowano śniadania (kanapka z herbatą).

- ***Opieka medyczna***

Gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej znajdują się w 10 szkołach na terenie powiatu wierszowskiego. Zapewniona jest tutaj opieka pielęgniarska kilka dni w tygodniu. Stan sanitarny i techniczny we wszystkich obiektach bez zastrzeżeń. W pozostałych placówkach profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana jest przez pielęgniarki szkolne z niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, z różną częstotliwością. W 2022 roku nie wpływały do PSSE w Wieruszowie informacje o przypadkach wszawicy w szkołach/przedszkolach. Z rozmów z Dyrektorami wynika, że pielęgniarki szkolne dokonują przeglądów głów za zgodą rodziców, gdy problem zostanie zauważony.

- ***Substancje chemiczne w szkolnych pracowniach***

W 2022 roku w 10 skontrolowanych szkołach znajdowały się substancje chemiczne, wykorzystywane były one do przeprowadzania doświadczeń. Placówki posiadają spisy substancji,

które są prawidłowo przechowywane, oznakowane i posiadają karty charakterystyki. W pracowniach chemicznych w widocznym miejscu znajdują się regulaminy oraz instrukcje bhp, określające zasady bezpiecznego korzystania z wyposażenia.

3d. Placówki wsparcia dziennego (3 placówki)

- *Warsztat Terapii Zajęciowej*, w placówce z rehabilitacji w formie terapii korzystają osoby niepełnosprawne, dorosłe. Biorą one udział w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w różnych sekcjach/pracowniach. Obiekt dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

- *Świetlica opiekuńczo-wychowawczego wsparcia dziennego*, mieści się w budynku po byłej szkole podstawowej, stan sanitarno-higieniczny w obiekcie zachowany.

- *Świetlica „W rodzinie siła”* jest to placówka wsparcia dziennego, która powstała w budynku szkoły podstawowej. Pomieszczenia dostosowano do obowiązujących wymagań.

3e. Pozaszkolne placówki specjalistyczne (1placówka)

- *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna*, stan sanitarno-higieniczny bez uwag.

3f. Placówki rekreacyjne, Dom Wczasów Dziecięcych (1 placówka)

Obiekt przystosowany do organizacji wypoczynku, organizowane są tutaj zielone szkoły, turnusy rehabilitacyjne i zdrowotne, kolonie letnie oraz zimowiska.

W ośrodku znajdują się pomieszczenia rehabilitacyjne, zastępcza sala gimnastyczna, pokoje mieszkalne oraz świetlica i jadalnia. Zapewniona jest również stała opieka pielęgniarska. Sanitariaty na parterze dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

3g. Nadzór nad warunkami wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W okresie sprawozdawczym sprawowano również nadzór nad warunkami zdrowotnymi w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Wypoczynek przebiegał bez zakłóceń, do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wieruszowie nie wpłynęły żadne skargi na warunki higieniczno – sanitarne w obiektach wypoczynku. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był na bazie szkół, natomiast formy wyjazdowe wypoczynku organizowane były w obiektach stałych, znajdujących się pod stałym bieżącym nadzorem.

W tabeli poniżej pokazano jak przedstawiał się wypoczynek dzieci i młodzieży w 2022r.

l.p.	Tematyka	2022	
		zimowy	letni
1	formy wyjazdowe	3	7
2	formy w miejscu zamieszkania	0	14
3	liczba uczestników wypoczynku	104	513
4	liczba kontroli	2	15

4. *Interwencje - 1*

W 2022 roku przeprowadzano w szkołach podstawowych 1 kontrolę interwencyjną, w związku z anonimową skargą, która dotyczyła braku mydła w dozownikach w sanitariatach szkolnych. W czasie kontroli stwierdzono, że we wszystkich sanitariatach jest mydło w płynie, natomiast w magazynach był duży jego zapas. Zarzuty nie potwierdziły się, skarga była bezzasadna.

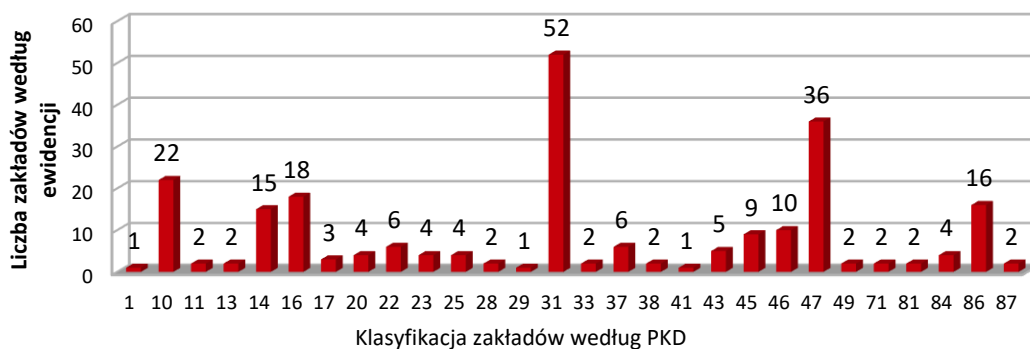
5. *Wnioski:*

1. W placówkach oświatowo-wychowawczych powiatu wieruszowskiego prowadzone są bieżące prace remontowo-konserwacyjne zmierzające do poprawy stanu sanitarno-higienicznego, głównie dzięki postanowieniom zawartym w decyzjach administracyjnych.
2. W większości szkół są wydzielone miejsca na pozostawianie przyborów szkolnych. Nadmierna waga tornistrów może sprzyjać powstawaniu wad postawy.
3. Nadal są szkoły gdzie brak jest dostatecznej bazy sportowej do realizacji treści programowych z wychowania fizycznego, głównie w szkołach podstawowych. Jednak istniejące przy szkołach boiska wielofunkcyjne i place zabaw pozwalają prawidłowo rozłożyć zajęcia poza sezonem zimowym.
4. Szkoły zapewniają uczniom ciepły posiłek, który przygotowany jest na miejscu lub korzystają z usług firm cateringowych.
5. Placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane prawidłowo i nie budziły zastrzeżeń. Wypoczynek przebiegał bez zakłóceń, bez specyficznych trudności.
6. W czasie kontroli zwracano szczególną uwagę na warunki do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież w nadzorowanych placówkach oświatowych. We wszystkich skontrolowanych obiektach zapewniono bieżącą ciepłą wodę, mydło w płynie i ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk.

HIGIENA PRACY

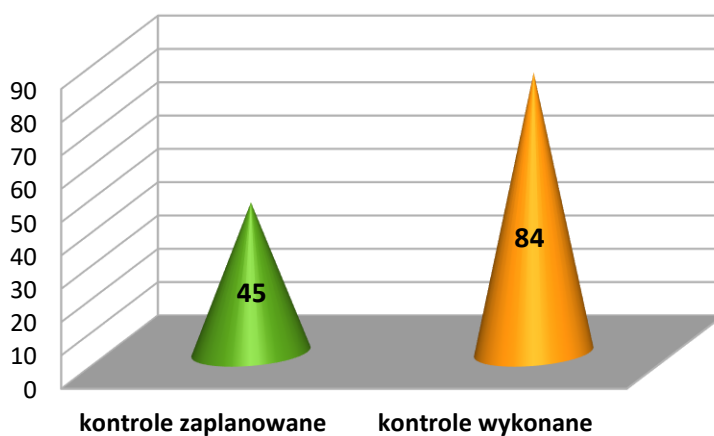
W roku sprawozdawczym 2022 pod nadzorem Higieny Pracy tutejszej Stacji znajdowało się 235 zakładów sklasyfikowanych wg Polskiej Klasyfikacji Działalności, zatrudniających łącznie 6508 pracowników. W porównaniu do roku 2021r. liczba zakładów zwiększyła się o 11. Na terenie powiatu przeważającą grupę stanowią zakłady zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych (PKD 10), odzieży (PKD 14), wyrobów drewnianych (PKD 16) i mebli tapicerowanych (PKD 31) oraz obiekty handlu detalicznego (PKD 47).

Ilość zakładów w ewidencji według PKD

W 2022 roku przeprowadzono 84 kontrole sanitarne w zakresie sprawowania bieżącego nadzoru nad warunkami pracy. Przeprowadzona liczba kontroli przewyższa liczbę zaplanowanych kontroli, gdyż niektóre zakłady kontrolowane były więcej niż jeden raz w roku. Wynikało to najczęściej z konieczności przeprowadzania kontroli sprawdzających, akcyjnych i tematycznych.

Liczba przeprowadzonych kontroli w 2022r.

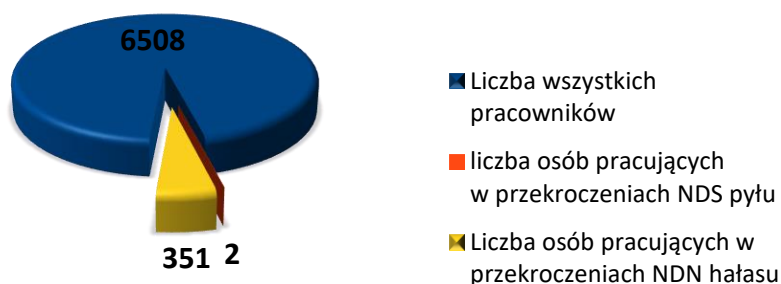

Wybór zakładów pracy objętych w danym roku bieżącym nadzorem sanitarnym zależy od wytycznych Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz od występującego w zakładach pracy narażenia pracowników na:

- czynniki szkodliwe (hałas, pyły, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne, czynniki biologiczne),
- przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń, najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.

W 2022 roku na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 351 osób pracuje w warunkach przekroczenia NDN hałasu oraz 2 osoby pracują w środowisku przekroczenia dopuszczalnych wartości pyłu. W związku z tym pracodawcy podejmowali działania mające na celu ograniczyć negatywny wpływ warunków środowiska pracy na zdrowie pracowników m.in. poprzez wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, realizację programu działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas, oraz systematyczną wymianę parku maszynowego. Ponadto pracownicy byli kierowani na badania audiometryczne.

Stosunek wszystkich zatrudnionych pracowników do pracujących w przekroczeniu NDS i NDN

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad zakładami pracy wydano:

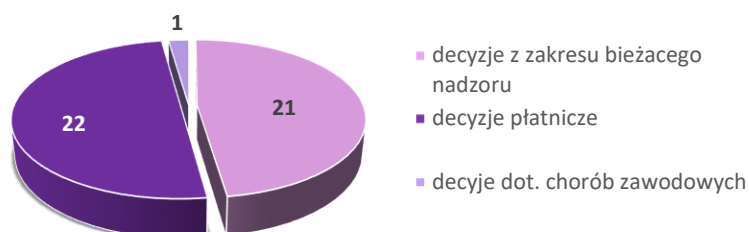
- **21** decyzji administracyjnych dotyczących m.in.:
 - poprawy warunków higieniczno- sanitarnych,
 - przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
 - uzupełnienia brakującej dokumentacji,
- **22** decyzje płaćnicze.

W 2022 roku powadzono postępowania administracyjne w związku z otrzymanymi zgłoszeniami podejrzenia chorób zawodowych. Kontynuowano również postępowanie rozpoczęte w 2020r.

Wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza).

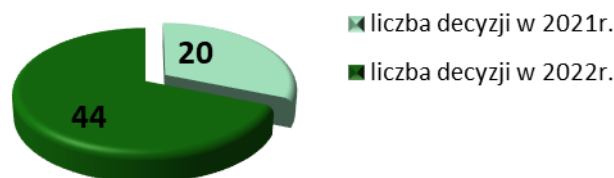
W sumie liczba decyzji wydanych w 2022r. z zakresu Higieny Pracy wyniosła 44.

Liczba decyzji wydanych w 2022r.

W porównaniu do 2021r. liczba wydanych decyzji wzrosła, co mogło mieć związek z większą liczbą przeprowadzonych kontroli.

Liczba decyzji wydanych w 2021r. i 2022r.

Podczas kontroli w 2022 roku zwracano szczególną uwagę m.in. na:

- warunki pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy 2 i 3,
- wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, detergentów,
- nadzór nad stanowiskami pracy, na których występuje przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (dot. hałasu),

- oraz sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w zakładach pracy.

Dodatkowo:

- Pracownik Higieny Pracy w trakcie kontroli prowadził działania o charakterze koordynacyjno-informacyjnym celem wzrostu świadomości pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- W czasie prowadzonych kontroli sprawdzano realizację przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2. Pracodawcy podejmowali działania mające służyć zminimalizowaniu ryzyka zakażeń u pracowników oraz podniesienia poziomu ich bezpieczeństwa poprzez: udostępnienie środków do dezynfekcji oraz maseczek, prowadzenie pomiaru temperatury, zapewnienie odpowiedniej odległości między stanowiskami pracy oraz ich odizolowanie, prowadzenie wzmożonej dezynfekcji pomieszczeń oraz często dotykanych powierzchni (w tym blatów roboczych, klamek, biurek, maszyn), wprowadzono rotacyjny system korzystania ze wspólnych pomieszczeń oraz zapewniono odstęp czasowy między kolejnymi zmianami pracowników.
- W zakresie sprawowania nadzoru nad środkami zastępczymi prowadzono monitoring zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. Odnotowano 3 przypadki zgłoszenia podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi lub NSP.

Wnioski

1. Prowadzony nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.
2. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił wzrost liczby przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru nad warunkami pracy (w 2021r. wykonano 40 kontroli, a w 2022r. 84 kontrole), co wynikało ze spadku zachorowalności na Covid-19 i braku konieczności realizowania przez pracownika Higieny Pracy zadań z zakresu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych, w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2.
3. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił również wzrost ilości wydanych decyzji administracyjnych, co związane było z większą ilością prowadzonych kontroli.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W roku 2022 w zakresie wynikającym z działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego:

1. Wydano decyzje płatnicze: 31

2. Liczba zajętych stanowisk - 111, w tym dotyczących:

- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko - 3
- opiniowania projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - 4
- opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – 38
- wydania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przed wydaniem decyzji środowiskowych uwarunkowaniach - 1
- uzgodnienia dokumentacji projektowych – 25
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania – 15
- innych spraw – 25 (opinie do projektów koncepcyjnych i technologicznych, ocena obiektów, co do których nie było obowiązku zmiany sposobu użytkowania lub uzyskania pozwolenia na użytkowanie, stanowiska w sprawie lokalizacji obiektów w pobliżu istniejących cmentarzy, współudział w kontrolach z nadzorem bieżącym, wezwania do uzupełnienia wniosków, stanowiska dotycząca zapotrzebowania na szkolenia, wystąpienia do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego)

3. Kontrole i wizje: 3

w tym:

6 - kontrole w trakcie budowy

4. Podsumowanie

Stopień zaawansowania procesów inwestycyjnych w latach minionych wykazano w poniższym zestawieniu :

Zakres procesu inwestycyjnego	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość odbiorów	19	29	24	19	29	26	27	24
Ilość zaopiniowanych dokumentacji	19	41	34	22	33	29	27	25

Nie odnotowano inwestycji, które miałyby wpływ na stan sanitarny powiatu.

Uruchomienia dotyczyły zakładów produkcyjnych i obiektów handlowo-usługowych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Zdrowie to jedna z najważniejszych wartości, o które zabiega każdy z nas. Stanowi ono podstawę do osiągnięcia celów życiowych oraz realizacji zamierzeń. Niezaprzeczalnym faktem jest to, iż tylko zdrowe społeczeństwo może rozwijać się, tworzyć i osiągać najwyższy poziom jakości życia. Mając na względzie powyższe, istotnym jest prowadzenie lokalnej edukacji prozdrowotnej, której celem jest poprawa poziomu zdrowia a tym samym jakości życia ludności powiatu wieruszowskiego.

Kierunki działań oświatowo-zdrowotnych i promocji zdrowia na 2022 r. wynikały przede wszystkim z sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych naszego lokalnego społeczeństwa a także z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w roku 2022 podejmowała szereg działań mających na celu podnoszenie poziomu wiedzy dot. chorób zakaźnych, po to by ograniczyć rozprzestrzeniania się zakażeń wywołanych głównie wirusami SARS-CoV-2 oraz grypy.

W ramach tych działań na stronie internetowej Stacji zostały zamieszczone informacje poświęcone tematyce ochrony przed COVID-19. Szeroko promowano również szczepienia profilaktyczne przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

W ramach profilaktyki prowadzono współpracę z lokalnymi mediami, gdzie na bieżąco informowano lokalne społeczeństwo o roli szczepień ochronnych w walce z chorobami zakaźnymi. Akcję informacyjną przeprowadzono również w placówkach oświatowych, gdzie rozpropagowano materiały promujące higieniczne mycie rąk oraz zbiór zaleceń i rekomendacji wydawanych przez GIS, MEN oraz MZ, których celem była bezpieczna oraz higieniczna organizacja zajęć w warunkach epidemii.

Trwale współpracowano również z lokalnymi ośrodkami zdrowia, do których regularnie dostarczano materiały promujące szczepienia ochronne.

Tematykę chorób zakaźnych i sposoby walki z nimi rozpropagowano również wśród społeczności ukraińskiej, która przybyła na teren powiatu wieruszowskiego po ataku Rosji na Ukrainę.

W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień, w PSSE w Wieruszowie dla pacjentów została utworzona wystawa promująca szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym. Zamieszczono na niej również materiały w języku

ukraińskim.

W ramach akcji, prowadzono również w lokalnych ośrodkach zdrowia, urzędach gmin oraz w szpitalu kolportaż materiałów z zakresu promocji szczepień przeciw COVID-19.

PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Profilaktyka HIV/AIDS na terenie powiatu wieruszowskiego realizowana jest w oparciu o „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS” opracowany przez Ministra Zdrowia i Krajowe Centrum ds.

AIDS. PSSE w Wieruszowie skupiając się na realizacji zadań z tego zakresu ma na celu ograniczyć rozprzestrzenianie się zakażeń HIV.

Mając na uwadze powyższe na stronie internetowej Stacji upowszechniano przekaz kampanijny Krajowego Centrum ds. AIDS dot. możliwości sprawdzenia swojego statusu serologicznego w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych działających w całej Polsce.

W szkołach ponadpodstawowych oraz lokalnych ośrodkach zdrowia prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych, które zawierały fachową wiedzę na temat HIV/AIDS.

Współpracowano również z lokalnie działającą prasą, gdzie został opublikowany artykuł z zakresu profilaktyki HIV/AIDS. Omówiono w nim:

podstawową wiedzę dot. wirusa HIV, choroby AIDS, dróg zakażenia, sposobów unikania zakażenia HIV; możliwości sprawdzenia swojego statusu serologicznego w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych działających w całej Polsce oraz idei Światowego Dnia AIDS oraz symbolu czerwonej kokardy.

Z uwagi na inwazję zbrojną Rosji na Ukrainę oraz przyjęciem przez Polskę bardzo dużej grupy uchodźców pochodzenia ukraińskiego, uzasadnionym było podjęcie działań profilaktycznych w języku ukraińskim nt. możliwości leczenia osób zakażonych wirusem HIV, dostępności punktów konsultacyjnych oraz dostępu do wsparcia i pomocy psychologicznej dla tych osób.

PROFILAKTYKA ANTYNIKOTYNOWA

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej **„CZyste Powietrze wokół nas”** to program, który w powiecie wieruszowskim realizowany jest w sposób cykliczny już od dłuższego czasu. Cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno przedszkolnych koordynatorów jak i samych uczestników. Jego myślą przewodnią jest wykształcenie u przedszkolaków świadomej umiejętności radzenia sobie

w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Program w roku szkolnym 2021/2022 realizowany był w:

- 15 placówkach typu przedszkola, oddziały przedszkolne
- Program został zrealizowany przez 65% placówek przedszkolnych

W programie uczestniczyło ogółem:

- 354 dzieci w wieku od 4 r.ż.
- 245 rodziców

Program edukacji antytytoniowej **„BIEG PO ZDROWIE”** realizowany jest w placówkach szkolnych od 2016 r. Celem tego przedsięwzięcia jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Ponadto treści programu

są tak dobrane, by zwiększyć wiedzę i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów oraz pokazać im atrakcyjność życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Program w roku szkolnym 2021/2022 realizowany był w:

- 11 szkołach podstawowych, co daje realizację programu na poziomie 38%

W programie uczestniczyło:

- 197 uczniów z IV klas szkół podstawowych
- 190 rodziców

KAMPANIE SPOŁECZNE ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ PAPIEROSA oraz ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCANIA PALENIA

Wśród działań skierowanych do lokalnej społeczności zrealizowano obchody dni, które mają zwrócić uwagę społeczeństwa na szkodliwość palenia papierosów zarówno tradycyjnych jak i e-papierosów. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w ramach omawianych interwencji realizowała odpowiednio następujące działania profilaktyczne:

- zamieszczenie na stronie internetowej PSSE w Wieruszowie oraz na łamach lokalnej prasy informacji poświęconych profilaktyce antynikotynowej
- kolportaż materiałów edukacyjnych do szkół ponadpodstawowych wraz z prezentacją multimedialną
- zorganizowanie punktu informacyjno-edukacyjnego z możliwością wykonania pomiaru CO w wydychanym powietrzu, pomiarem ciśnienia krwi, pokonaniem toru przeszkód w alko i narkogooglach

DZIAŁANIA KONTROLNE w ZAKRESIE PRZESTRZEGANIA ZAKAZÓW PALENIA PAPIEROSÓW TRADYCYJNYCH ORAZ ELEKTRONICZNYCH

Systematyczna i skuteczna wymagalność przestrzegania

przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, to również działania realizowane przez PSSE w Wieruszowie. W ramach sprawowania bieżącego nadzoru w zakresie warunków i wymogów higieniczno-sanitarnych w powiecie wieruszowskim przeprowadzono 397 kontroli przestrzegania zakazu palenia w miejscach użyteczności publicznej. Z wykonanych kontroli wynika, że wyżej przywołana ustawa stosowana jest w 100% skontrolowanych obiektów.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

Wojewódzka Kampania Edukacyjna „**DOPALACZOM MÓWIMY STOP – WYBIERAMY ZDROWIE**” adresowana jest do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

Celem programu jest zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród młodzieży szkolnej w województwie łódzkim.

W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był przez

- 15 szkół z terenu powiatu wieruszowskiego, co daje realizację na poziomie 52%

W programie uczestniczyło:

- 561 uczniów
- 340 rodziców

Program edukacyjny „**ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?**” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze) i adresowany jest do młodzieży ze szkół średnich. Celem ogólnym programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez

młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W powiecie wieruszowskim w okresie sprawozdawczym program był realizowany przez 1 szkołę.

Działaniami programowymi objęto:

- 138 uczniów
- przedsięwzięciem nie obejmowano rodziców

EDUKACJA W ZAKRESIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli „**SKAD SIĘ BIORA** **PRODUKTY EKOLOGICZNE**” to przedsięwzięcie, którego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów dzieci, gdyż zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych.

Na nadzorowanym terenie program zrealizowano w:

- 16 placówkach typu przedszkola i oddziały przedszkolne przy SP, co daje realizację na poziomie 20%

W programie uczestniczyło:

- 338 przedszkolaków
- 205 rodziców

Ogólnopolski Program Edukacyjny „**TRZYMAJ FORME!**” niezawodnie kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin. Program został uznany na poziomie unijnym przez Komisję Europejską – w ramach projektu Obesity Governance, oraz na poziomie krajowym – poprzez uhonorowanie Godłem „Teraz Polska”.

W powiecie wieruszowskim program zrealizowano w:

- 6 placówkach, co daje realizację na poziomie 69%

W programie uczestniczyło:

- 416 uczniów
- 291 rodziców

WNIOSKI KOŃCOWE

W 2022 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie realizowała zadania związane ze sprawowaniem działalności p/epidemicznej, zapobiegawczej, bieżącego nadzoru sanitarnego oraz działalności oświatowo-zdrowotnej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w 2022 roku w liczbach:

- zarejestrowanych było **1107 obiektów,**
- przeprowadzono **2904 kontroli, w tym 1859 wywiadów epidemiologicznych, 117 kontroli covidowych,**
- wydano **191 decyzji administracyjnych w tym 75 decyzji merytorycznych oraz 104 decyzje płatnicze, 1 decyzja w sprawie choroby zawodowej, 11 decyzji o zatwierdzeniu zakładu,**
- wydano **20 postanowień,**
- wydano **24 tytuły wykonawcze,**
- wystawiono **164 opinie sanitarne,**
- nałożono **13 mandatów karnych oraz 2 kary pieniężne,**
- pobrano **352 próby .**

Do zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony PSSE w Wieruszowie należą:

1. Sprawowanie nadzoru w zakresie zachorowań na choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne, w tym COVID-19.
2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz produktami kosmetycznymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nad obiektami użyteczności publicznej i podmiotami leczniczymi.
5. Minimalizowanie zagrożeń dla zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne (nowe narkotyki).
6. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.

7. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
8. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób.
9. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
10. Dalsze usprawnianie organizacji pracy w PSSE w Wieruszowie.

*Zastępca Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Wieruszowie
Agnieszka Gaszych*